

Szakdolgozat

Olasz nyelvtudás üzleti hasznosságának bemutatása az Emerson multinacionális vállalatnál

Készítette: Kardos Vivien

Nemzetközi gazdálkodás BA/BSc szakos,
nappali munkarendű hallgató

Specializáció: Nemzetközi Üzletfejlesztés

Témavezető: Dr. Szemlér Tamás
habilitált egyetemi docens

Eredetiségnyilatkozat

18 57

BUDAPESTI GAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM

BGE

Eredetiségi nyilatkozat a szakdolgozatról/diplomamunkáról/záródolgozatról

Hallgató adatai	
Név, Neptun-kód:	KARDOS VIVIAN FB16011
Szakdolgozat/diplomamunka/záródolgozat adatai	
Szakdolgozat/diplomamunka/záródolgozat címe:	OLASZ VEZETŐDOKS ÜZLETI HASZNOSÁGAIK BEMLÁTÁSA AZ EMERSON MULTINACIONÁLIS VÁLLALATNAI
Témavezető:	DR. SEHLER TAMA'S

Alulírott Kardos Vivian büntetőjogi felelősségem tudatában nyilatkozom, hogy a csatoltan bírálatra és védésre beadott szakdolgozatban/diplomamunkában/záródolgozatban foglalt tények és adatok a valóságnak megfelelnek, és az abban leírtak a saját, önálló munkám eredményei.

A felhasznált forrásokat az irodalomjegyzékben feltüntettem, a rájuk vonatkozó, szabályszerű hivatkozásokat a szövegben megtettem. A szakdolgozat/diplomamunka/záródolgozat más szakon vagy intézményben sem a saját nevemben, sem máséban nem került beadásra. Tudomásul veszem, hogy a szakdolgozatot/diplomamunkát/záródolgozatot az intézmény plágiumellenőrzésnek veti alá. Tudatában vagyok annak, hogy plágium (más munkájának sajátomként történő feltüntetése) esetén a szakdolgozat/diplomamunka/záródolgozat érvénytelen, ezért elutasításra kerül.

Budapest, 2015. év November. hónap 27. nap

Kardos Vivian
Hallgató aláírása

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	1
2. Indoeurópai nyelvcsalád	4
2.1. Újlatin nyelvek kialakulása	4
2.2. Nyelvek beszélőinek száma	5
2.3. Nyelvvizsgák változása Magyarországon	7
2.4. Angol nyelvtudás	9
3. Az olasz gazdaság főbb jellemzői	10
3.1. Olaszország exportcikkei	12
3.2. Olaszország importcikkei	13
3.3. Olaszország export-, és importcikkeinek összehasonlítása 2023 – 2024-ben.	15
4. Emerson Process Management Magyarország Kft. székesfehérvári telephelye	17
4.1. Vállalat bemutatása	17
4.2. Flow Controls	18
4.2.1. Különbség a kettő szeleptípus között	20
4.2.2. Fuvarparitás kezelése	21
4.2.3 Olaszországba történő szállítás a Flow Controls által	23
4.3. Actuation Technologies	24
4.4. Isolation Valves	25
5. Primer kutatás módszerei	27
5.1. Kutatás célja, kutatási kérdések	27
5.2. Kutatás módszertana	27
5.3. Kérdőív felépítése	28
5.4. Kérdőív kiértékelése	30
5.5. Mélyinterjú felépítése	34
5.6. Mélyinterjú kiértékelése	35
5.6.1. Mélyinterjú az első interjúalannyal	35
5.6.2. Mélyinterjú a második interjúalannyal	36
5.6.3. Mélyinterjú a harmadik interjúalannyal	37
5.6.4. Mélyinterjú a negyedik interjúalannyal	38
5.7. Mélyinterjú összehasonlítása a kérdőív kiértékelésével	39
6. Összegzés	42
7. Irodalom	45
8. Mellékletek: A kutatáshoz használt kérdőív	48

Ábrajegyzék

1. ábra: Eladási arányok összehasonlítása (2023-2025).....	2
2. ábra: Nyelvvizsgák száma.....	8
3. ábra: Olaszország exportcikkei 2023-ban	12
4. ábra: Olaszország importcikkei 2023-ban.....	13
5. ábra: Olaszország export- és importcikkei 2023-ban.....	14
6. ábra: Export- és importcikkek 2024-ben.....	15
7. ábra: Csúszószáras szelep.....	19
8. ábra: Forgószáras szeleptest	19
9. ábra: Forgószáras szelep.....	20
10. ábra: Emerson által használt Incoterms.....	21
11. ábra. Flow Controls általi eladás iparágak szerint.....	23
12. ábra: Actuation Technologies általi eladás iparágak szerint.....	24
13. ábra: Isolation Valves általi eladás iparágak szerint.....	26
14. ábra: Beosztási szint üzletáganként.....	30
15. ábra: Tanult nyelvek a kérdőív kitöltői között.....	31
16. ábra: Nyelvtanulási formák megoszlása.....	32
17. ábra: Az olasz nyelvtanulás és a nyelvek közötti nehézségek érzékelésének kapcsolata ..	32
18. ábra: Nyelvtanulási hajlandóság beosztási szintek között.....	33

Táblajegyzék

1. táblázat: Nyelvek közti hasonlóság	4
2. táblázat: Főbb újlatin nyelveket beszélők száma 2025-ben	5
3. táblázat: Nyelvvizsgák számainak változása.....	7

1. Bevezetés

A szakdolgozatom alapjának a nyelvtudást választottam, mely a 21. században ez már elengedhetetlen és fontos része a mindennapjainknak. Világszinten a legfontosabb beszélt nyelv az angol, ami, óriási szerepet tölt be a tárgyalások, a kereskedelem, az informatika, a média és a technológia világában. Azonban, ez már lehet, hogy nem elegendő és több nyelv elsajátítására lenne szükségünk, hisz mint tudjuk a saját nyelven történő kommunikáció pozitív benyomást kelt a tárgyalófélben. Fontos lehet egy másik nyelv tudása a gördülékenyebb kommunikáció érdekében vagy elég a már megszerzett tudás?

Véleményem szerint, aki több nyelvet ismer vagy beszél egyszerre, azok részére a lehetőségek száma megnő a különböző országokban való munkavállalás tekintetében és a külföldi elhelyezkedésben. Ez a téma közel áll hozzám, hisz korábban úgy döntöttem, hogy az olasz nyelvet meg szeretném tanulni a már elsajátított angol nyelv mellett. Úgy gondolom, hogyha valaki szeret egy országot azon belül is egy kultúrát, életmódot, akkor minél többet megtesz, hogy közelebb érezze magához azt. Saját motivációm közé tartozott, mikor egy újabb nyelv megtanulása mellett döntöttem, hogy szeretem az országot; lehetőséget látok a kinti munkavállalásra és esetleg pár év múlva Olaszországba történő költözés is megfontolásra kerülne bennem. Ezek összessége miatt úgy gondolom, hogy ebben a témában teljesen el tudok merülni és utána járni, hogy vajon mások miért választják, avagy választanák ennek a nyelvnek a tanulását, akár egy multinacionális vállalat világában is.

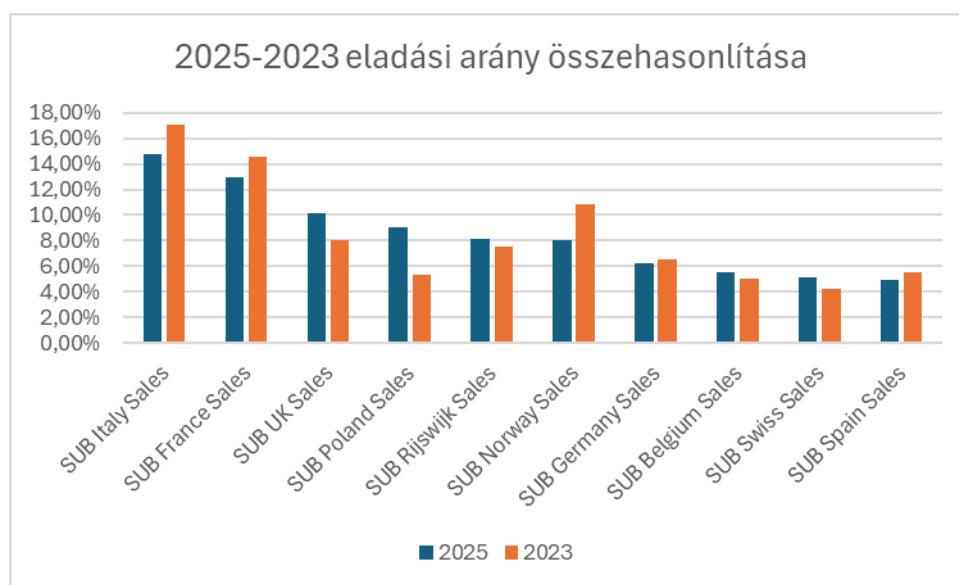
A szakdolgozati témámat a munkahelyemen tapasztalt lehetőségek szerint fogom megvizsgálni. A munkahely, ahol a dolgozatom készült a székesfehérvári telephelyen található Emerson Process Management Magyarország Kft. (<https://www.emerson.com/hu-hu>) amely egy multinacionális vállalat és az olajipari szektorba sorolandó. A telephelyen szelepek és az azokhoz tartozó alkatrészek gyártásával foglalkoznak. Több üzletág is megtalálható benne, mint Actuation Technologies (Szelephajtási részleg), Isolation Valves (Izolációs szelep részleg), Flow Controls (Folyamatszabályzó részleg) és a Nuclear Business Excellence (Nukleáris részleg)¹. A szakdolgozatom folyamán a Nuclear Business Excellence üzletágról nem fogok beszámolni, mert ez a terület 2025-ben jött létre, így számomra fontos adatokkal nem tudtak szolgálni.

¹ A továbbiakban ezeket a kifejezéseket angolul fogom használni.

Az Emerson Process Management Magyarország Kft. elengedhetetlennek tartja, hogy tudomást szerezzen arról, hogy a munkavállalók milyen véleménnyel vannak a vállalatról és a munkakapcsolataik hogyan alakulnak. Ezáltal minden évben egy vállalati véleményfelmérést tartanak és annak eredményeként kapott problémákat kezelik és javítják. Ez a szakdolgozatom folyamán fontos tényező lesz, mert a legutolsó felmérés is kimutatta, hogy az üzletágak között jobb együttműködésre lenne szükség.

Továbbá, az Emerson európai szervezetének egyik legnagyobb piaca Olaszország, ahova napi szintű kiszállítás történik, ezzel egy létfontosságú szerepet vállalva a mindennapi munkánkban. Az Actuation Technologies üzletág olasz kiterjedésű és a náluk elhelyezett munkavállalók valójában Olaszországhoz tartoznak. Természetesen rajtuk kívül a másik kettő üzletágunkban is Olaszország az egyik legfontosabb piac.

A következő diagrammon bemutatom a Flow Controls általi kimutatásokkal, hogy Olaszország számára történik a legmagasabb értékesítésünk. 2023-as és 2025-ös adatokat mutatok be, mert a szakdolgozatom további részeiben 2023-as adatokkal tudtam dolgozni. A 2025-ös adatokkal alátámasztom, hogy az állított kijelentésem napjainkban is releváns információ.

1. ábra: Eladási arányok összehasonlítása (2023-2025)

Forrás: Saját szerkesztés, Emerson Process Managament Magyarország Kft. 2023; 2025 adatai alapján.

A diagramról leolvasható, hogy a fent látható országok (Olaszország, Franciaország, Egyesült Királyság, Lengyelország, Hollandia, Norvégia, Németország, Belgium, Svájc és

Spanyolország) közül 2023-ban is Olaszországba történt a vállalat által legtöbbet eladott áruk szállítása, amit azóta is tart 2025-ben is. 4 fő ország van a vállalat számára, ahova magas eladás történik: Olaszország, Franciaország, Norvégia és az Egyesült Királyság, melyek mindegyike megtalálható a fent bemutatott tíz legkiemelkedőbb országok között.

Az Emerson Process Management Magyarország Kft. és Olaszország között kialakult kapcsolat miatt döntöttem úgy, hogy elkezdek kutatni a témában, hogy a mindennapi munkánkat hogyan fejleszthetnénk és könnyíthetnénk meg. Feltételezhető, hogy egy közös nyelv, melyet mindkettő fél beszél, egy olyan vevői kapcsolatot eredményezne, ami pozitív hatással lenne a megrendelésekre, vevői visszajelzésekre, továbbá a jobb együttműködésre is.

Ahhoz, hogy a kutatásomat objektívan lehessen megvizsgálni fontosnak tartom, hogy bemutassam elsősorban az újlatin nyelveket és összehasonlítsam azok fontosságát az angol nyelvvel, továbbá kitérek a nyelvvizsgák fontosságára is egyaránt. Utána bemutatom Olaszország gazdasági helyzetét, azon belül is az export-, illetve importcikkeit és kitérek az áruszállításra is. Ezt követő részben az Emerson Process Management Magyarország Kft. székesfehérvári telephelyén működő üzletágakat fogom megmutatni külön-külön.

Az együttműködési probléma megvizsgálásához a fő kutatási módszernek a kvalitatív kutatást választottam, mellyel 70 főt megkérdeztem, hogy milyen véleményrel vannak az olasz nyelv és az Emerson Process Management Magyarország Kft. kapcsolatáról és esetlegesen a jövőben ez megváltozna-e, ha a két nemzet között jobban és gördülékenyebben folytatódna a kommunikáció. Azonban, ahogy említettem az üzletágakban az olasz nyelv fontossága miatt pár vezetőt is sikerült megkérdezni és mélyinterjút készítenem velük. A kutatással az a célom, hogy az együttműködési problémát megváltoztassuk és megoldást találjak a kialakult helyzetre. A szakdolgozatom elkészítésével az Emerson számára egy fejlesztési javaslatot teszek.

A következő szerkezeti struktúrában kutattam a szakdolgozatomat: cél struktúra, irodalmi kutatás, primer kutatás, összegzés és a kutatás jövőbeni irányai.

Ahogy említettem korábban, elsőnek az indoeurópai nyelvcsaládból származó újlatin nyelveket fogom bemutatni, majd rátérek az angol nyelv fontosságára és a nyelvvizsgák megszerzési arányainak változására.

2. Indoeurópai nyelvcsalád

2.1. Újlatin nyelvek kialakulása

Minden nyelv egy adott nyelvcsaládba sorolható be, mint például, a magyar nyelv az uráli nyelvcsaládba tartozik és azon belül a finnugor ágba. Ebbe az ágazatba sorolható a magyar nyelv mellé a finn nyelv is.

Közismert, hogy a „latin” egy nyelvcsalád, de ez valójában nem így van. A nyelvcsalád, ahova a későbbiekben említendő nyelvek tartoznak az indoeurópai nyelvcsalád és azon belül az itáliai ágazat, amely az újlatin nyelvek alakulásának folyamán vált újlatinná.

Az újlatin nyelvek csoportjába tartoznak az olasz, spanyol, gallego, katalán, francia, portugál és a román újlatin nyelvek. Ezen nyelvek mindegyikének az alapja a latin volt, amely a Római Birodalom irányába vezethető vissza. Az olasz dialektusok közül a firenzei dialektus tudott kiemelkedni irodalmi rangra, mellyel az idő haladtával vált a napjainkban használt olasz nyelvvé. (Bertinetto & Loporcaro, 2005)

A dialektus és a nyelv között különbség van, amit Edward Sapir kifejtett. Azt állította, hogy a dialektus egy nyelv változata, ami akkor alakul ki, ha térben és időben egymástól elkülönült beszélőcsoportok jönnek létre. A nyelv viszont a dialektusokból fejlődik ki, amikor már az ismert dialektus érthetlenné válik a beszélői számára. (Sapir, 1921)

Mint, ahogy azt említettem ebben a nyelvcsoporthoz több különböző nyelv is megjelenik, viszont mindegyiknek az alapja ugyanaz. Ebből kiindulva néhány szavuk hasonlít egymásra, mint például a következők:

<i>Magyar</i>	<i>bank, telefon</i>
Olasz	banca, telefono
Spanyol	banco, teléfono,
Francia	banque, téléphone
Portugál	banco, telefone
Román	bancă, telefon

1. táblázat: Nyelvek közti hasonlóság

Forrás: Saját szerkesztés, SZTAKI Online szótár 2025. alapján.

A táblázatban megtalálhatók a szavaknak a magyar nyelvi változatuk is a könnyebb értelmezés érdekében.

Ezeket figyelembe véve láthatjuk, hogy sok hasonlóság jelenik meg a nyelvek között. Ezeket a nyelveket megtanulni egyszerű folyamat, ha már az egyiket megtanuljuk utána már a többi könnyen érhető lesz számunkra. Ehhez nagy segítséget nyújt a szabályos hangváltozás. Megtanulható, hogy mely nyelvekben, hogyan mondjuk ki a betűket és azok milyen hatással vannak egymásra.

Egy szókincs kialakulásánál azt is figyelembe kell venni, hogy ezen országok egymáshoz képest hogyan helyezkednek el földrajzilag. Olaszország, Spanyolország, Portugália, Franciaország egymás „szomszédjai”. A népnnyelvek kialakulása a másik ország népnnyelvével együttesen akaratlanul is kialakulhat. Románia viszont nem a földrajzi elhelyezkedése miatt csatlakozik a újlatin nyelvcsoporthoz, hanem ahogy már korábban említettem a Római birodalom elhelyezkedése miatt. Az akkoriban használt népnnyelvet megtartották és onnan fejlesztették ki az általuk napjainkban beszélt nyelvet. (Horváth et al., 2019)

2.2. Nyelvek beszélőinek száma

A jelenlegi alfejezetben bemutatom, hogy a fentebb említett nyelveket számszerűen jelenleg hányan beszélik anyanyelvi szinten és második nyelvként. Második nyelvnek azt a nyelvet hívjuk, melyet időrendi sorrendben másodjára sajátítunk el.

Nyelv	Anyanyelven beszélők száma	Második nyelvként beszélők száma	Összesen
Spanyol	484 millió	74 millió	558 millió
Francia	74 millió	238 millió	312 millió
Portugál	250 millió	17 millió	267 millió
Olasz	63 millió	3 millió	66 millió
Román	24 millió	4 millió	28 millió

2. táblázat: Főbb újlatin nyelveket beszélők száma 2025-ben

Forrás: Saját szerkesztés, The Ethnologue 2025 alapján.

A bemutatás során azért választottam ezeket a főbb újlatin nyelveket, mert a szakdolgozatomban ezeket veszem figyelembe és ezekről a nyelvekről szóló adatokkal dolgoztam.

Meglepő lehet, hogy a spanyol nyelvet anyanyelvként beszélők száma ilyen magas, de figyelembe kell venni, hogy ezt a nyelvet körülbelül 20 különböző országban beszélik akár hivatalos nyelvként. (Dictionary 2023) A francia nyelv után ez a legtöbbet tanult nyelv a sok országban való elhelyezkedés lehetősége miatt.

A francia nyelvénél kiugró lehet, hogy második nyelvként mennyien beszélik, hisz az angol nyelv után (későbbiekben bemutatásra kerül) ezt a nyelvet tanulják a legtöbben. Ez több okból kifolyólag is alakult így. Visszavezethető arra is, amikor a francia gyarmati hatóságok a tudatos oktatáspolitikát alkalmazták, mert el akarták érni, hogy minél több ember beszélje a nyelvet és ezzel bevonhassák az embereket a közigazgatásba. (Clayton, 1995). Ezen felül az afrikai országok majdnem 62%-ában megtalálhatóak a francia nyelvet beszélők. Fontos megemlíteni, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezetének ez az egyik hivatalos munkanyelve.

Számomra meglepő, hogy az olasz nyelvet ilyen kevesen beszélik, hisz Olaszországban sok plusz lehetőség található még, akár munkaerő-piaci szinten vagy akár turizmus révén is.

Korábban leírtam, hogy az évek alatt a nyelvvizsgák megszerzésének száma drasztikusan csökkent, így a következő alfejezetben ezt bemutatom és az okát is kifejtem.

2.3. Nyelvvizsgák változása Magyarországon

Az Oktatási Hivatal weboldala alapján jelenleg Magyarországon egyre kevesebben szerzik meg a nyelvvizsgát a francia, spanyol és olasz nyelvből az elmúlt években tett vizsgák számaiból ítélve.

Az alábbi táblázatban az Oktatási Hivatal nyelvvizsga statisztikáiból szerzett adatokat mutatom be, mely alátámasztja, hogy egyre kevesebben szereznek nyelvvizsgát. A táblázatban a sikeres és sikertelen vizsgák száma egyaránt megjelenik.

Nyelv	2015	2019	2020	2021	2022	2023	2024
angol	96 615	94 148	65 558	67 006	66 954	53 749	49 104
francia	1 981	1 403	979	926	740	536	382
portugál	3	4	4	0	1	0	0
román	85	64	64	25	28	24	23
spanyol	1 279	1 254	975	1 047	769	716	521
olasz	1 298	987	671	798	650	518	351
összesen	134 966	124 470	86 026	85 504	83 145	66 306	58 961

3. táblázat: Nyelvvizsgák számainak változása Magyarországon

Forrás: Saját szerkesztés Oktatási Hivatal 2025. alapján.

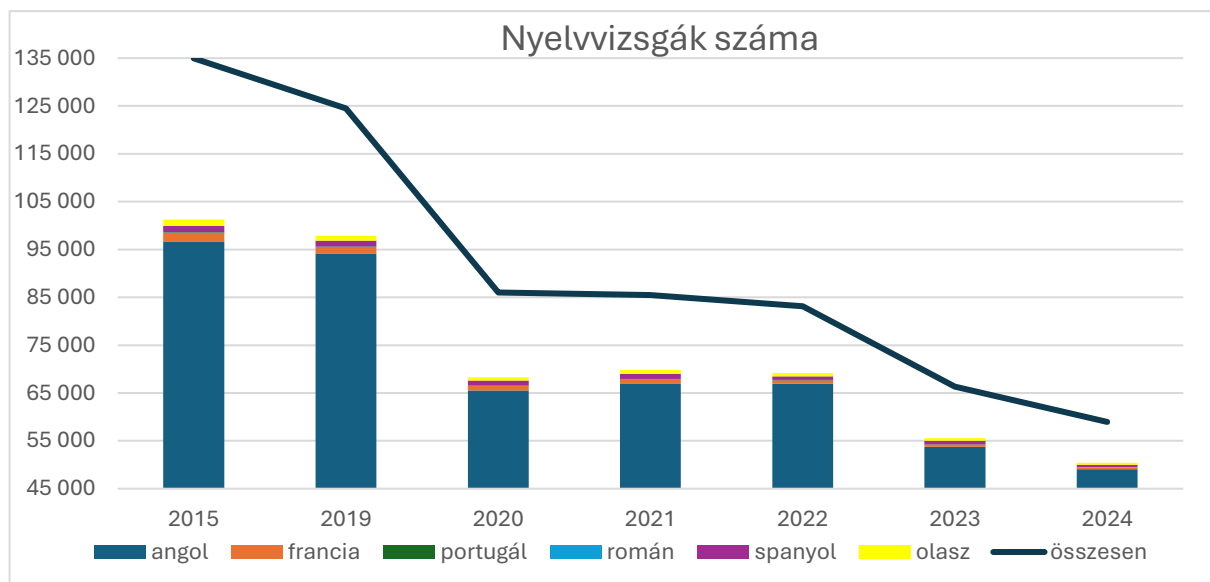
Közismert, hogy az angol és emellett a német nyelvtudás nem csak a munkahelyi közegekben elvárt. A gyerekek számára a legtöbb általános iskolában ez a kettő nyelv adja a nyelvtanulás alapját, mert nincs lehetőségük más nyelvek megtanulására, de ez a gond középiskolában is felfedezhető. Néhány gimnáziumban, középiskolában megjelenik pár újlatin nyelv oktatása, de nem mindegyik tanuló él ezzel a lehetőséggel, inkább maradnának a már jól bevált nyelveknél. Nagyobb motiválással ezen lehetne változtatni és támogatni őket, hogy merjenek újra belekezdeni és teret engedni a lehetőségeknek.

Mint, ahogy azt láthatjuk a nyelvvizsgázók száma az elmúlt években folyamatosan csökkent. Régi adatokhoz való összehasonlítás érdekében egy 2015-ös adatot is beletettem a táblázatba. Látható, hogy 2024-ben feleannyian tettek vizsgát, mint 2015-ben. Ez az állítás az összes újlatin nyelvre kimutatható, de már az angol nyelvvizsgánál is megjelenik.

A magyar parlament 2022-ben megszavazta, hogy a diploma megszerzéséhez a továbbiakban már nem feltétel a nyelvvizsga megszerzése. Azonban, a felsőoktatási intézmények maguk dönthetik el, hogy mely szakokhoz szükséges továbbra is a bizonyítvány. (HVG, 2022) Sok

intézmény döntött ennek eltörléséről, amit a táblázatban található számok is jól mutatnak. 2022-ben több, mint 83000 fő szerezte meg a bizonyítványát, de egy évvel később 15000 fővel kevesebben tették ezt meg. A tavalyi évben további 10000 fővel csökkent. Úgy gondolom, hogy a kormányrendelet megváltoztatása nagy hatással van a kialakult helyzetre.

Továbbá az is észrevehető, hogy a Covid-19 járvány elején a kormány kiadta azoknak a hallgatóknak a diplomájukat, akik még nem szereztek meg a nyelvvizsga-bizonyítványukat. (Nemzeti Jogszabály Tár, 2021) Ez az adat is kiolvasható a táblázatból, miszerint 2019-ben 124.000 db vizsgát tettek meg, majd 2020/21-ben 85.000 db megtett vizsgára redukálódott ez a mennyiség. Véleményem szerint, a jövőben csak azok fognak nyelvvizsgát szerezni, akinek valamilyen konkrét terve van az adott nyelvvel, mint például munkavállalás vagy költözés.

2. ábra: Nyelvvizsgák száma

Forrás: Saját szerkesztés Oktatási Hivatal 2025. alapján.

A 2015-ben észrevehető, hogy a francia nyelv volt az, amiből nagyobb arányban tettek vizsgát – az angol nyelv után – viszont az idő haladtával a spanyol nyelvet többen választották a francia nyelv ellenében. Napjainkban a francia és az olasz nyelv iránti érdeklődés azonos szinten található. Ezeket az adatokat korosztály szerint is tovább lehet bontani. Az olasz nyelvet 2024-ben nemcsak a fiatalabb korosztály választaná, hanem mindegyik korosztály egyaránt. Így elmondható, hogy az olasz nyelv minden korcsoport számára egy fontos nyelv és potenciális lehetőségként tekintenek Olaszországra. (Nyak.oh.gov.hu, 2025)

2.4. Angol nyelvtudás

Az angol nyelvű nyelvvizsgák száma is csökkent, amit a nyelvvizsga számainak változása diagram (2. ábra) jól demonstrál. 2024-ben mindössze 49 000 fő szerzett az említett nyelvből oklevelet. A kialakult helyzethez az is hozzájárul, hogy manapság a munkáltatók nem igénylik, hogy a nyelvtudásról bizonyítványt szerezzenek a munkavállalók, elég, ha magabiztosan kommunikálnak az adott nyelven.

Fontos megemlítenem, hogy az angol a legtöbb munkahelyen már az alap üzleti nyelv. A tárgyalások és különböző megbeszélések egyaránt angolul folynak, ha akárcsak egy fő is részt vesz benne, aki az adott ország nyelvét nem beszéli. Természetesen egy ilyen szituációban a feleknek nem az a célja, hogy megmutassák partnerüknek, hogy az angol nyelvet ők jobban beszélik. Egy kutatás beigazolta, hogy ilyen esetekben az egyszerűsített angolt választják az üzleti élet során, annak érdekében, hogy az információ helyesen jusson tovább. (Csizér & Kontráné 2011) Így, az angol nyelvismeret elengedhetetlenül fontos a mai világban. Ez az a nyelv, melyet mindenhol beszélnek, hisz ez a világnyelvünk. Ez az állítás azzal is alátámasztható, hogy e nyelvet már többen beszélik második nyelvként, mintsem anyanyelvként.

A tárgyalófélben felmerülhet egyfajta szorongás attól, ha nem anyanyelvű beszélőként egy anyanyelvűvel szükséges tárgyalni, hisz azt érezheti, hogy a másik fél helyzetelőnyben van. Ez a fajta félelem viszont nem érzékelhető azok között, akik azonos szinten vannak, ezért is preferálják inkább az egyszerűsített angol használatát az üzleti angol helyett. (Csizér & Kontráné 2011) Ezáltal, úgy gondolom, hogy a nyelvtudás fejlesztése hozzáadott értékkel rendelkezik egy tárgyalás során. Ha magabiztosan kommunikálunk, akkor akár versenyelőnyt is generálhatunk a vállalat számára.

A következő fejezetben Olaszország főbb gazdasági jellemzőit mutatom be. A termelést, a szolgáltató szektort és az ezekkel kapcsolódó export-, illetve importcikkeket, valamint az áruszállítást fejtem ki. Ez a rész fontos lesz majd a későbbiekben, amikor a vizsgált vállalat és Olaszország kapcsolatát részletezem.

3. Az olasz gazdaság főbb jellemzői

Olaszország a világ egyik legnagyobb gazdaságával rendelkezik, így a G7 csoportba is beletartozik, melynek a feladata, hogy a tagoknak koordinálniuk kell a főbb világszintű kérdéseket, mint például a nemzetközi biztonsággal vagy kihívásokkal kapcsolatos ügyeket is egyaránt. A G7 informális fórum tagjai Franciaország, Németország, Japán, Egyesült Királyság, Olaszország, Kanada és az Amerikai Egyesült Államok. A csoport vezetését minden évben más-más tagország teszi meg, 2024-ben Olaszország hetedik alkalommal vezette, míg 2025-ben Kanada volt az élén. (G7 Italia, 2024)

Olaszország népessége több, mint 58 000 000 fő, melynél az egy főre jutó GDP (bruttó hazai termék) 36 600 euró, amely közelít az uniós átlaghoz, ami 37 600 euró. (Európai Unió, 2025)

Fontos figyelmet fordítani arra is, hogy Észak- és Dél-Olaszország között a gazdasági helyzetek különbözőek. Az északi terület fejlettebb, az egy főre jutó GDP magasabb, alacsonyabb a munkanélküliség a különböző ipariágazatokba történő termelés révén. Míg a déli részeken ezeknek az ellentétje igaz, magasabb a munkanélküliség és a termelékenység sem olyan magas, hiszen ez a terület nem annyira modern, mint Észak-Olaszország.

A II. Világháború után Olaszország egy lerombolt ország volt szegény gazdasági teljesítménnyel, de az Amerikai Egyesült Államoktól érkező Marshall-tervnek köszönhetően a gazdaság fellendült. Létrehozták az autópályákat annak érdekében, hogy a termékek áramoltatása egyszerűbb és gyorsabb legyen. Az olasz minőségnek köszönhetően létrejött egy jelölés (Made in Italy), melyet csak azokra a termékekre rakhatnak rá, amit Olaszországban gyártottak és terveztek. Termelés és szolgáltatás tekintetében az ország szerteágazó, így több iparágban is jelen van ez a jelölés. Az autóiparban is nagy jelentősége van, például a FIAT, Lamborghini, Ferrari márkáknál. A ruházati cikkek világában is világszintű márkákat hoztak létre, mint az Armani, Versace vagy akár a Prada. Az élelmiszeriparban is fontos szerepet játszanak a már jól ismert borokról (Prosecco), sajtokról (Parmigiano Reggiano), sonkákról (Prosciutto di Parma), kávékról (Lavazza) de a sokak számára ismert Ferrero, Barilla és L'Algida is olasz származásúak. Szolgáltató iparban elengedhetetlen megemlíteni a Generali biztosítót, ami számos országban megtalálható. A felsorolt termékek és szolgáltatások mindegyike exportcikkek az országnak, melyet a későbbiekben bemutatok. (Nuovissimo Progetto 2, 2020)

Az ország a termelés után az áruszállításban is fontos szerepet játszik, ehhez hozzájárulnak közúti, vasúti, tengeri és légi áruszállítással is.

Az olaszországi autópályarendszer és a vasútvonal is nagy segítséget nyújt az áruszállításban és könnyítik meg azt. A vasúti hálózat fejlesztésével nagysebességű vonatok alkalmazására is lehetőség nyílt. A híres „Frecciarossa” vonat több nagyvárost is összeköt (Torino, Milánó, Róma, Nápoly és a többi). Ezeken a vonalokon akár 300km/h sebességgel is közlekedhetnek, bár ezt a fajta vonatot csak utasforgalom céljából használják. (Trenitalia, 2025)

A magyar nemzetgazdasági szempontból kiemelten fontos a trieszti kikötő, amiben Magyarország aktívan részt vesz 2019 óta. Célja, hogy a magyar gazdaságot előrébb lendítse, azonban ez a terv nem ment gördülékenyen és több problémába is beleütköztek. Többen gondolhatják, hogy ezzel a lebonyolítással az adott partszakasz Magyarországot illeti, de ezt az olasz jogszabályokban lefektették, hogy mindig az olasz államé marad a partszakasz. Így egy olyan szerződés kötött, hogy ez a terület 60 évig áll majd számunkra rendelkezésre. A trieszti kikötő azért is jó megoldás Magyarország számára, mert közvetlen vasúti és közúti átrakodásra is van lehetőség. Ezzel akár nagy mennyiségű nyersanyagok szállítása is megtörténhet. Olaszországban több kikötő is megtalálható a trieszti kikötőn kívül, mint például Genova, Nápoly, Velence, de az országunk számára Trieszt volt a legrelevánsabb választás. Ez a logisztika csomópont nemcsak a tengeri szállításban jelenik meg, hanem a vasúti és a közúti szállítással is egyszerűen megközelíthető. Jelenlegi tervek szerint Magyarország 2026-ban megkezdheti az áruszállítását a tengeren is. (VG, 2024)

A légi áruszállításhoz hozzájárul, hogy Olaszországban sok nemzetközi repülőtér is megtalálható, köztük a római, milánói és a velencei repterek. Ezt a fajta szállítást inkább nagyértékű árukkal veszik igénybe.

3.1.Olaszország exportcikkei

Ebben a fejezetben elsőnek Olaszország exportcikkeit mutatom be és a hozzájuk tartozó százalékos értékeket. A bemutatást egy diagram segítségével teszem meg, hogy az arányok

megmutassák az adatokat.

3. ábra: Olaszország exportcikkei 2023-ban

Forrás: Saját szerkesztés World's Top Export 2024. alapján.

A diagramból jól látható, hogy 2023-ban Olaszország exportjai számára a gépek (számítógépek is) adják a legnagyobb részt. Ennek az értéke 116,8 milliárd USD volt az összes 677 milliárd USD összegű exportcikkeiből, amely 17% százalékot jelent. Ezután egy nagyobb ugrás következik a cikkek felosztási nagyságában, hiszen a gépjárművek következnek, ami 7,9 %-a az összértéknek. Az olasz autóipart a világ minden részén jól ismerik, hiszen a prémium gyártóktól kezdve (Ferrari, Lamborghini, Alfa Romeo) egészen a hétköznapi, olcsóbb kategóriába tartozó Fiat is népszerű. Harmadikként a gyógyszeripar következik 50,3 milliárd USD értékben (7,4 %). A gyógyszeriparban említésre méltó a Menarini csoport, amely például az Espusiman Max nevezetű gyógyszert képviseli. A negyedik helyet az elektromos gépek és berendezések foglalják el, aminek 44,3 milliárd USD az értéke (6,5%). Ezután az ásványi

anyagok (28 milliárd USD – 4,1%), műanyagok (24,7 milliárd USD – 3,6 %), vas vagy acéltermékek (22,6 milliárd USD – 3,3%), drágakövek (20,2 milliárd USD – 3 %), optikai és orvosi készülékek (17,3 milliárd USD – 2,6%) és végül a vasérc, nyersacél helyezkedik el 17,1 milliárd USD-vel (2,5%). Ennek alapján kijelenthető, hogy az első négy csoport tölti ki az exportcikk nagyobbrészét, amelyek összesítve a teljes kiviteli termékek 39%-át teszi ki. (World's top exports, 2024)

3.2.Olaszország importcikkjei

Az előző alfejezetben bemutatott Olaszország exportcikkjei után most az import termékeket mutatom be a következő diagramban.

Olaszország import értéke 2023-ban 639,8 milliárd USD volt, ami 37,2 milliárd USD-vel kevesebb, mint az export értéke. A főbb országok, amelyekkel kapcsolatban állt az ország a kereskedelem folyamán, Németország (15,5%), Kína (8%), Franciaország (7,8%) és további Unió országok egyaránt. Az importált termékből 64,2%-t az Unión belül szabadkereskedelem keretében szerezték be. Természetesen, a fennmaradt százalékos arányból nagyobb része az

ázsiai kereskedelmi partnerektől lett beszállítva, a többi része viszont afrikai és észak-amerikai exportőröktől származott. (World's top exports, 2024)

4. ábra: Olaszország importcikkjei 2023-ban

Forrás: World's Top Export 2024. alapján.

Ahogy ez megfigyelhető a kimutatásból is, Olaszország fő importtermékei nagyrészen megegyeznek exporttermékekkel, viszont mást mértékben. A különbség a kettő tevékenység között az, hogy Olaszország szerves anyagok importálásával ezt a területet 6. helyre emelte 2023-ban, míg export oldalon a vas- és acéltermékek (7. hely) találhatóak meg. Így a többi termékek megegyezése révén, lehetőség nyílik összehasonlítani a két tevékenységet egy diagramon. A fő importcikkei az ásványi tüzelőanyagok, beleértve az olajat is 14,6%-os részben. Második helyen a járművek vannak (9,6%), harmadikként gépek, beleértve a

számítógépeket is (8,6%). Ez a három importcikk határozza meg Olaszország importjának a nagy részét.

5. ábra: Olaszország export- és importcikkei 2023-ban

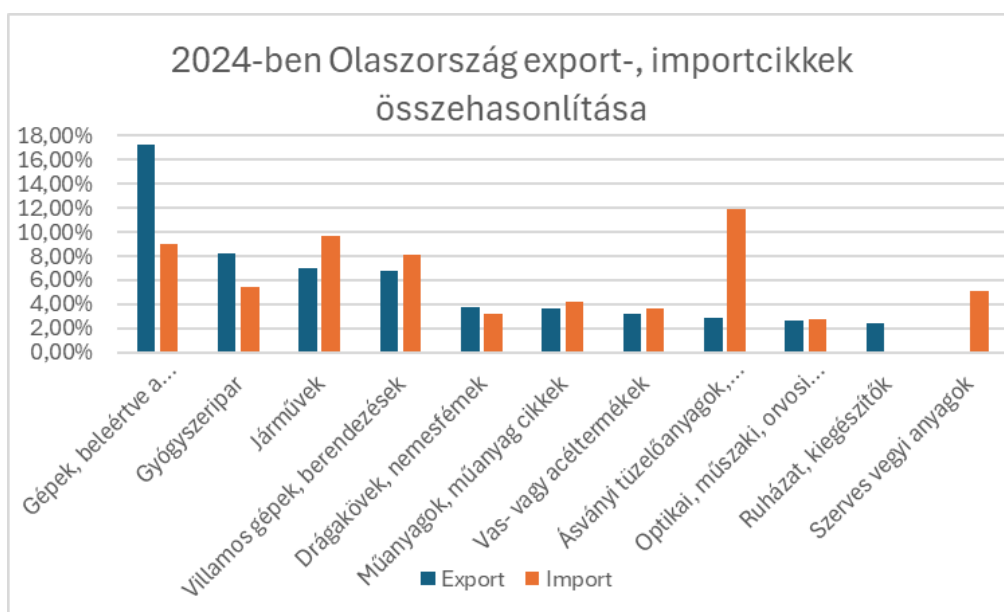
Forrás: Saját szerkesztés World's Top Export 2025. alapján.

A diagram adataiból jól látható, hogy exportálás terén a gépeket (számítógépek is) nagyobb arányban exportálták, mintsem importálták volna. Míg ennek az ellenkezője elmondható az ásványi anyagokról (beleértve az olajat), hogy ezen területen az importálás nagyobb szerepet kapott. A többi területen azonban egy körülbelüli hasonlóság fedezhető fel a két oldal százalékos összehasonlítása során. Ahogy azt említettem, az importálásra Olaszország kevesebbet költött, így ezzel támogatta a gazdasági helyzetét az országnak.

3.3.Olaszország export-, és importcikkeinek összehasonlítása 2023 – 2024-ben.

2023-ban Olaszország számára a kereskedelmi többlet - ami azt jelenti, hogy az ország teljes exportjából kivonjuk az import értéket - 37,2 milliárd dollár volt, de 2024-ben ez az összeg 59,3 milliárd dollárra nőtt. A legmagasabb kategória a gépek, beleértve a számítógépeket is 60,6 milliárd dollár volt 2024-ben, ami 4%-os növekedéssel járt 2023 óta. A kereskedelmi többlet kialakulásához a gyógyszeripar, vas- és acéltermékek is hozzátesznek az első három helyen. (World's Top Exports 2024)

Importcikkek esetében, ha megnézzük, akkor a legnagyobb növekedést a szerves vegyi anyagok kategória tette ki, mellyel 18,5%-ös növekedést mutatott az előző évi adatokhoz képest. Utána a drágakövek és nemesfémek importcikkei találhatóak, amivel 17,3%-os növekedésre tettek szert. Viszont csökkenés is tapasztalható az ásványi tüzelőanyagok, beleértve az olajat kategóriában, az elektromos gépek és berendezések területén, valamint a vas vagy acél

iparágban. (World's Top Imports 2024)

6. ábra: Export- és importcikkek 2024-ben

Forrás: Saját szerkesztés World's Top Export 2024. alapján.

A következő fejezetben az Emerson Process Management Magyarország Kft. székesfehérvári telephelyét mutatom be. A már említett üzletágak fontosságát és működését külön részekre

bontva kifejtem és figyelembe veszem az üzletágak által exportált termékek iparágankénti feloszlását Olaszország területén.

4. Emerson Process Management Magyarország Kft. székesfehérvári telephelye

4.1. Vállalat bemutatása

Ahogy a bevezetésben is említettem a szakdolgozatomat az Emerson Process Management Magyarország Kft. székesfehérvári telephelyen vizsgált adatokból írom.

Az Emerson Process Management Kft. egy multinacionális vállalat, amely amerikai székhellyel rendelkezik. Magyarországon 4 különböző jogi személyként van jelen, Székesfehérvár, Eger, Debrecen és Budapest. Ezek közül az első három helyen gyártás is történik, míg a fővárosi irodánál csak adminisztratív feladatokat látnak el. A szervezet ipari szelepek és azokhoz tartozó alkatrészek egyedi gyártásával foglalkozik. Az egyedi gyártás azt jelenti, hogy nincsenek késztermékek a raktárban a polcon, hisz minden megrendelés különböző. Ezáltal a folyamat időtartama változó, onnantól számítva, hogy a céget egy vevő megkeresi, hiszen a vevőigény felmérésétől a késztermék kiszállításáig akár évek is eltelhetnek.

Egy vevő általi megkeresésnél 3 féle módot különböztetünk meg. Szétválasztjuk KOB1, KOB2 és KOB3-ra. A KOB1-et „zöld mezős projektnek” hívjuk, amit akkor alkalmazunk, ha egy teljesen új beruházást indít a vevő és a nulláról indulnak a megbeszélések, a tervezés és a gyártás is. Ez a fázis egy pénzügyileg fontos a cég számára. A KOB2 a „barna mezős projektek”, ahol már létező cégeknél bővítenek és szükségük van újabb szelepekre. Ebbe a körbe a 250.000 USD értékhatár feletti projektek jelennek meg. Ezt is további 3 részre tudjuk osztani a műszaki komplexitása alapján. (low-complexity / alacsony-komplexitás, medium-complexity / közepes-komplexitás és high-complexity / magas-komplexitás). A KOB3 megnevezést akkor alkalmazzuk, amikor bizonyos szelepek kicserélése szükséges, mert az előzők már elhasználódnak, elöregednek. Ebbe a körbe tartoznak a 250 000 USD-ig terjedő projektek. Ezeket a cégen belül MRO-nak (karbantartás és szerviz) nevezzük. Ebben a részben 6 féle rendelfajtát tudunk megkülönböztetni: ASP (=Available Stocking Program – Prémium feláras rendelések), ESP (=Engineered Special Product – Mérnöki speciális termékek), STO (=Shutdown, Turnaround, Outage – Gyártásközi leállásra termékek), STD (=Standard), MST (=Modified Standard – Módosított standard), BST (=Best Match, régi nevén QuickShip Everyday – Meglévő raktárkészletből gyártott termékek). Ezek a rövidítések mindegyikénél plusz érték adódik hozzá. ASP és BST rendelések feláras rendelések (+18%-ot jelent), hisz ebben az esetben a készletben fennálló alkatrészekből készülnek a szelepek, ezáltal kevesebb lesz az átfutási idő. ESP és MST egy műszakilag komplexebb tervezést igényel. STO rendeléseket a partner leállítására kéri és szállítjuk ki a szállítási címre, hogy a leállítás alatt be

tudják szerelni. Utoljára az STD rendelést hagytam, mert ebben az esetben nem szükséges mérnöki beavatkozás, mert egy automata rendszer dolgozza ki.

Lehetőségem nyílt a telephely részletes megismerésére, ugyanis 3 éve dolgozom itt Szállítmányozási Koordinátor gyakornokként. Ez alatt sok mindent megtapasztalhattam és tanulhattam a cég működéséről és vállalati irányairól.

A telephelyen belül 4 különböző üzletág különíthető el, de a szakdolgozatom során a következő 3 szektorral dolgoztam:

1. Flow Controls
2. Actuation Technologies
3. Isolation Valves

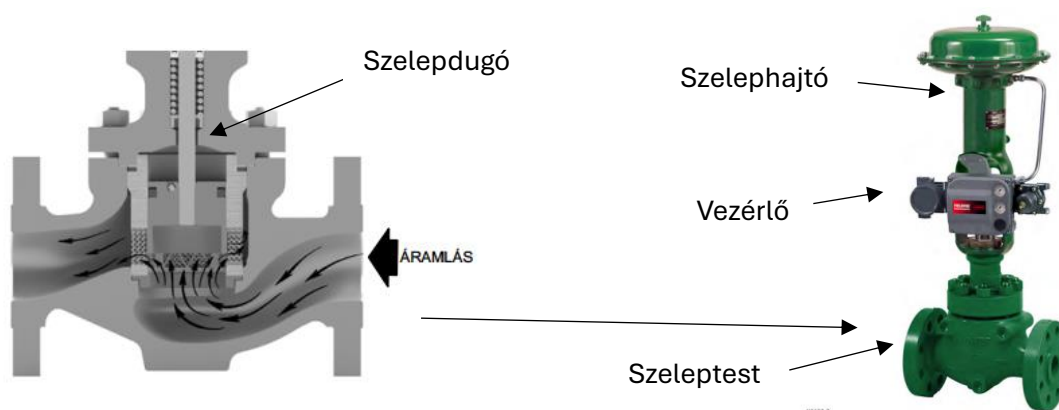
A következőkben ezeket az üzletágakat fogom bemutatni, hogy milyen szerepet töltenek be a cégnél és mivel foglalkoznak.

4.2. Flow Controls

A Flow Controlsszal kezdek, hisz én is ebben az üzletágban dolgozok. A működésük során folyamatszabályozó szelepeket és azokhoz tartozó alkatrészeket készítenek egyedi gyártás során, melyeket olaj- és gáziparban, vegyiparban, élelmiszeriparban és gyógyszeriparban egyaránt használnak. Ezen belül megtalálhatóak az úgynevezett csúszószáras és forgószáras szelepek, melyek különböző működésű szerepet töltenek be.

Egy szelep 3 fő részből áll. Egy működő szelephez szükség van egy actuator-ra (szelephajtó), egy body-ra (szeleptest) és egy vezérlőre.

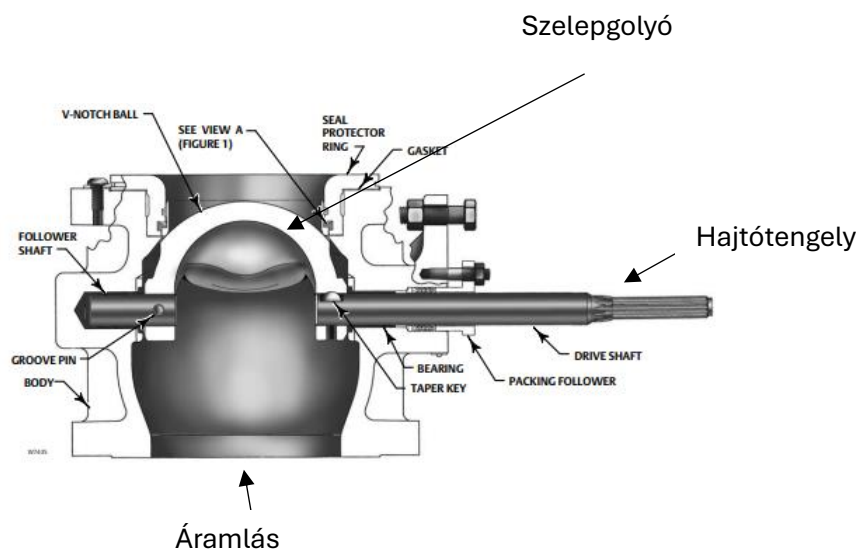
A csúszószáras szelep esetében egy úgynevezett valve plug (szelepdugó) mozog fel és le a szelephajtó segítségével, ezzel szabályozva az áramlását az anyagnak. A lenti első képen bemutatom a szeleptestet, amelynek látható a működése, és az anyagáramlás iránya. Abban az esetben, ha a valve plug (szelepdugó) teljesen le van eresztve, akkor az áramlás el van zárva és nincs lehetőség az áramlásra. (Emerson, 2023)

7. ábra: Csúszószáras szelep

Forrás: Emerson dokumentáció 2023. alapján.

A másik említett szelep típus a forgószáras szelep. Ebben a fajta szelepben egy hajtótengelyt találhatunk, mely mozgat egy záróelemet (szelepgolyót), és ennek elfordításával az áramlást megengedi, avagy éppen leállítja. (Emerson, 2025)

8. ábra: Forgószáras szeleptest

Forrás: Emerson dokumentáció 2025. alapján.

9. ábra: Forgószáras szelep

Forrás: Emerson dokumentáció 2025. alapján.

4.2.1. Különbség a kettő szeleptípus között

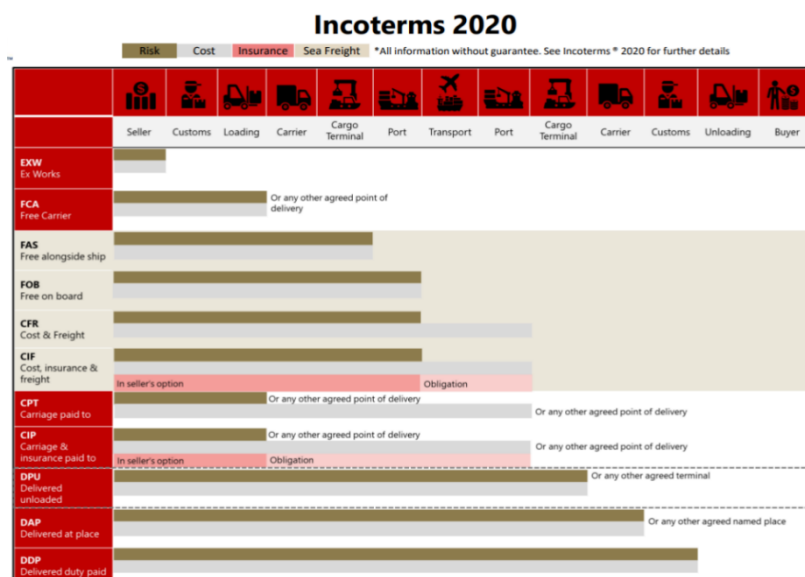
Az alapvető eltérés a két szabályozószelep-típus között abban rejlik, hogy míg a csúszószáras szelepek általában nagyobb kapacitással, nagyobb áteresztőképességgel rendelkeznek és szivárgási osztályuk megenged nagyobb mértékű szivárgást (mivel a vertikálisan mozgó záróelem – a dugó – nehezebben zár áramló közeg ellen függőlegesen, mint a szelepgolyó a 90°-os elmozdulásával); a forgószáras szelepek általában precízebben működő, pontosabban szabályozó és lassabban elmozduló / lassabb áteresztő szelepkonstrukciókat jelentenek. A forgószáras szelepek mindemellett intenzívebb használatnak vannak kitéve, életciklusuk általában rövidebb, több forgó- és kopóalkatrész található bennük. Konstrukciójuknál fogva hamarabb szorulnak cserére/karbantartásra. (Emerson, 2023)

Mindezek mellett két további, fontos kategória alapján történik az Emerson által gyártott szabályozószelepek besorolása: anyagminőség és a szelep hajtásának (aktuátor) típusa, ennek mérete és működtető nyomatéka.

A termékek részletes bemutatása után az áruszállítási folyamatot ismertetem.

4.2.2. Fuvarparitás kezelése

Az Incoterms szabályok az áruk szállítására vonatkozó nemzetközi és belföldi szabványok, amely a szállítási kockázatra, költségekre és a vámkezelés díjára alkalmazandó. Az Incotermst a Nemzetközi Kereskedelmi Kamara adja ki 10 évente. A jelenlegi változat, amit használunk az Incoterms2020 és 11 db fuvarparitás közül választhatnak a cégek. Használható Incotermsek: EXW, FCA, CIP, CPT, DAP, DPU, DDP, FAS, FOB, CFR és CIF. Az Incoterms 2 csoportba sorolható a szállítási módok szerint, így az előbb felsoroltak közül az utolsó 4 db (FAS, FOB, CFR, CIF) használható a tengeri szállítás esetén, míg a többi bármilyen módon történő szállítás esetén használható. A következő ábrán látható, hogy melyik fuvarparitásnál, hol száll át az eladóról a vevőre a szállítási kockázat és a költségek.

10. ábra: Emerson által használt Incoterms

Forrás: Emerson általi szerkesztés 2025.

Az Emerson Process Management Magyarország Kft-nál az export és import szállítás esetén a fuvarparítások kezelése eltérő. Az importálás esetén az EXW és FCA Incoterms2020-at választjuk, míg az exportálás esetén a CPT és DAP fuvarparítás a legtöbbször használt.

Az EXW fuvarparitást importálás esetén használunk, ahol a költség és a kockázat is átszáll Emersonra, amint az árut bepakolják az általunk küldött fuvarszerszögbe. FCA esetén 2 opció történhet: az első esetben az eladó telephelyén történik az áru felvétel a vevő, azaz Emerson által

szervezett szállítóeszközbe, így a kockázat és a költségek az Emersonra ekkor szállnak át a vevőre. A második esetben az eladó elszállítja egy megállapodott pontig és addig a felelősség és költség az eladót illeti.

A CPT fuvarparitást export esetén használjuk, mert akkor egy megnevezett rendeltetési helyig állja a vállalat - jelen esetben az Emerson - a költségeket és a fuvarszervezési feladatokat, viszont a kockázattól mentesül, amint a fuvarozónak átadja az említett árut. DAP esetén viszont a vállalat - jelen esetben Emerson - vállalja a kockázatot, költségeket és a fuvarszervezési feladatokat a megnevezett rendeltetési helyig. Az Emerson Process Management Magyarország Kft. számára a legfontosabb az, hogy a vevői kapcsolatokat ápolja és a lehető legjobb módon megtartsa. Ennek eredményeképpen az Emerson a szállítás során kockázatot vállal a megnevezett rendeltetési helyig és bármilyen probléma eseténa a leggyorsabb módon segíti a vevőt. Továbbá, a szelepek jótállására is 1,5 - 2,5 év garanciát vállal, addig, míg bármely műszaki meghibásodás kialakulása esetén az Emerson-t keresi fel a vevő és él a jótállásra való jogával.

Abban az esetben, ha egy olyan szállítással van dolgunk, ahol szükséges a hajóval történő szállítás, akkor a FOB-t és a CFR-t használjuk. FOB esetén a vevő szervezi a fuvar és ezzel megköveteli, hogy az eladó a vevő által szervezett hajó fedélzetére helyezze el az árut. Innentől a kockázat és a költségek átszállnak a vevőre. CFR esetén a kockázatot ugyanaddig állja az eladó, viszont ő gondoskodik a szállításról, és ezzel egyidőben a költséget vállalja egészen a megérkezési kikötőig. Ebben az esetben a vevő gondoskodik a rakománybiztosításról, amit azután tud megkezdni, hogy az eladó értesíti a hajó fedélzetére történő berakodásról. Ha az eladó nem teljesít időben, akkor vállalnia kell azt a kockázatot, ha a szállítás közben elveszik az áru. (Incoterms, 2020)

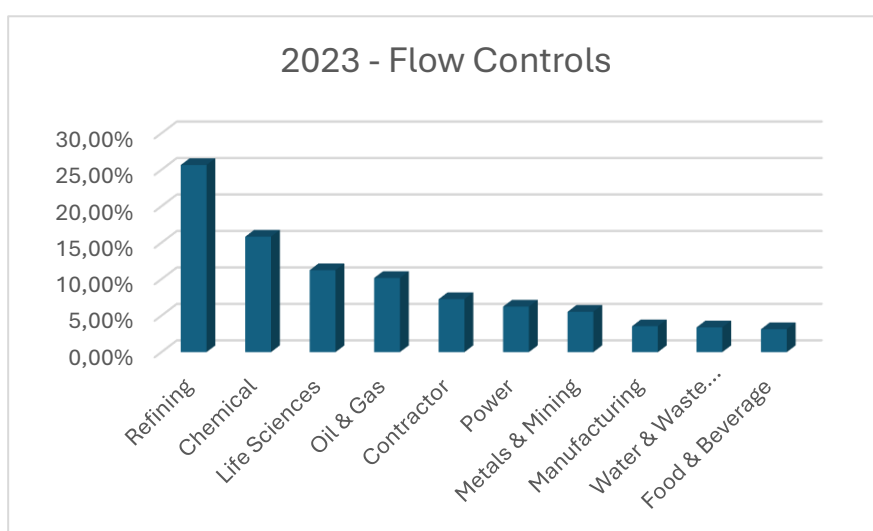
Vannak olyan rendelések az Emerson Process Management Magyarország Kft.-nél, ahol a vevő azt kéri, hogy változtassuk meg a fuvarparitást. Erről minden esetben a pénzügyi vezető dönt, aki figyelembe veszi, hogy a változtatással ne okozzunk ÁFA problémát és az esetleges plusz költségeket meg lehessen indokolni.

Az ÁFA az általános forgalmi adó rövidítése és azon a termékeknél és szolgáltatásoknál kell megfizetni, ahol az adásvétel után az Európai Unióban fogják a terméket felhasználni. Az ÁFA-ra vonatkozó szabályokat az Európai Unió egyesítette, viszont minden tagállam jogosult, ahhoz hogy az ÁFA mértéket meghatározza. (Your Europe, 2025) Magyarországon az ÁFA 27%, viszont vannak kedvezményes termékek, melyek abban az esetben a 18%-os vagy 5%-os vagy

0%-os kedvezményes ÁFA kategóriába kerülhetnek. A 18%-os kategóriába például az élelmiszerek ára tartozik. Az 5%-os ÁFA-t igénybe vehetjük gyógyszerek, tankönyvek vagy néhány szolgáltatás esetén is. (Magyarország, 2025)

4.2.3 Olaszországba történő szállítás a Flow Controls által

A lenti diagramon bemutatom, hogy 2023-ban mely iparágakba történt általunk a legtöbb szállítás.

11. ábra. Flow Controls általi eladás iparágak szerint

Forrás: Saját szerkesztés Emerson Flow Controls 2023. adatai alapján.

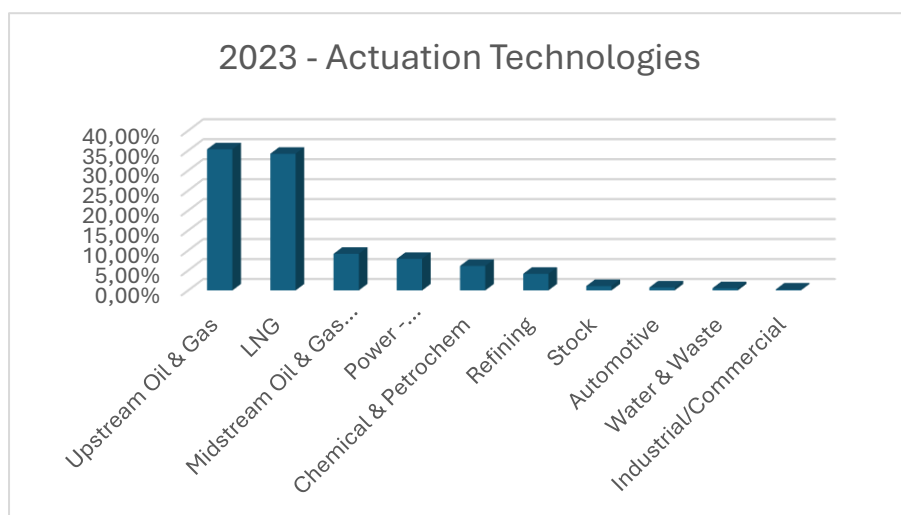
2023-ban Olaszország importcikkei közül első helyen megtalálható az ásványi tüzelőanyagok, beleértve az olajat is, ehhez hozzávetve a Flow Controls üzletág a finomító szektorba 25%-os arányban szállított a legnagyobb mennyiségben és 8%-kal pedig az olaj- és gáziparba. Másodikként megtalálható a vegyipar, ami a fent említett olaszországi kimutatásban hatodik helyen található meg, míg a harmadik helyen az élettudományi szektor van, ami Olaszország importcikkei között az ötödik helyen található. Ezt a kettő kimutatást összenézve elmondható, hogy a főbb iparágak, ahova az Emerson Process Management Magyarország Kft. székesfehérvári telephelyéről ez az üzletág szállít, mind fontos és magas részarányú importcikkei Olaszország számára.

A többi üzletágban viszont ez a kimutatás máshogy alakult 2023 folyamán. A következő fejezetben az Actuation Technologies működését mutatom be és diagram segítségével ábrázolom, hogy számukra, hogyan alakult az iparágak szerinti szállítás az előbb említett évben.

4.3. Actuation Technologies

Ez az üzletág abban különbözik a Flow Controlstól, hogy ők nem szelepeket gyártanak, hanem aktuátorokat, amely elengedhetetlen a szelepek működéséhez. Az Actuation Technologies számára gyártás is történik a székesfehérvári telephelyen, ezzel gördülékenyebb értékesítési folyamatot lebonyolítva a Flow Controls és Isolation Valves üzletágakkal. Az Actuation Technologies az olaszországi piacra specializálódott és vezetőik is olasz nemzetiségűek. Ebből adódik, hogy az olasz nyelv ebben az üzletágban fontos szerepet tölt be és nagy hangsúlyt fektetnek a kommunikáció megkönnyítésére a két nemzet között.

Ahogy azt az előző fejezetben – Az olasz gazdaság főbb jellemzői – Olaszország importcikkei – bemutattam, az ország importcikkei közül a legnagyobb részt az ásványi anyagok, olajok, desztillációs termékek adták és ezen kívül 6. helyen áll a szerves vegyi anyagokhoz tartozó termékek. A következő diagramon bemutatom, hogy az Actuation Technologies üzletág részére 2023-ban, hogyan alakult az exportja kategóriákra bontva.

12. ábra: Actuation Technologies általi eladás iparágak szerint

Forrás: Saját szerkesztés Emerson Actuation Technologies 2023. adatai alapján.

Látható, hogy az export 2023-ben majdnem 35%-os arányban az olajiparba történt és ezenfelül 34%-ban az LNG kategóriába, ami mindkettő az „Ásványi tüzelőanyagok, olajok, desztillációs termékek” kategóriába sorolható. A következő nagyobb kategória a harmadik helyen lévő a középáramú olaj és gáz után az energia iparág található, ami 8%-át teszi ki az üzletágból történő kiszállításban.

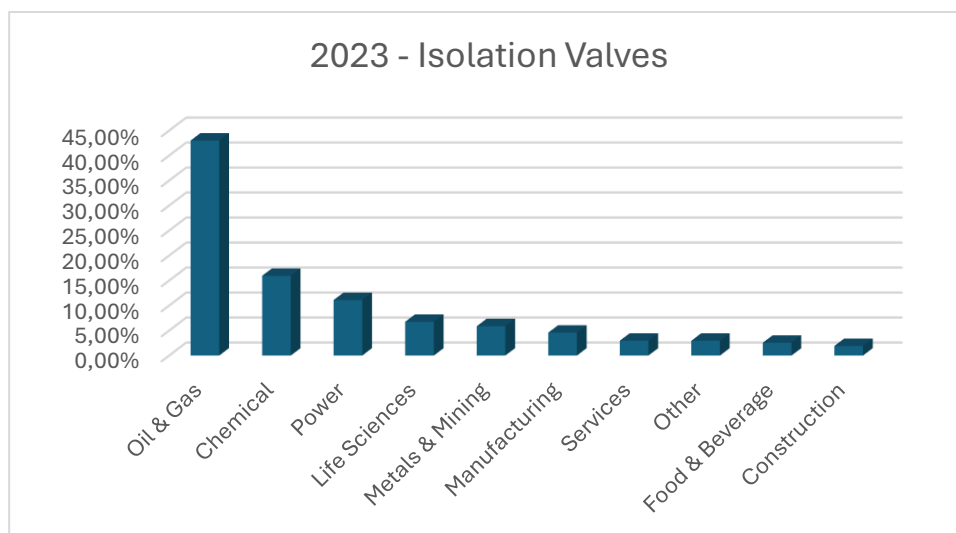
Az elemzés rámutat arra, hogy az első három szektor az olajipar részét képezi, ezért az olajiparba irányuló szállítások az összes szállítás 75%-át teszi ki. Ez azért is jelentős, mert az olaszországi importcikkek között az olajipari termékek a legnagyobb arányban szerepelnek.

Az Actuation Technologies az elmúlt 5 évben mindig az olajipar kategóriába adta el az általuk termelt aktuátorok nagyrészét. Ami elmondható az Isolation Valves értékesítéséről is egyaránt, melyet a továbbiakban bemutatok.

4.4. Isolation Valves

A harmadik üzletág az Emerson Process Management Magyarország Kft. székesfehérvári telephelyén az Isolation Valves. Az Isolation Valves terület abban különbözik a többi üzletágtól, hogy gyártás nem történik általuk a telephelyen, így ők csak egy úgy nevezett dropshipping folyamat részesei. A dropshipping azt a folyamatot látja el, amikor a vevő igényt tart egy áru, amelyet az eladó nem a saját telephelyéről szállít ki, hanem egy harmadik helyen lévő gyárból adja el az árut a vevőnek. Ekkor a harmadik fél fogja kiszállítani az árut és az eladó egy közvetítő szerepet tölt be.

Az Isolation Valves gyártásával kapcsolatosan elmondható, hogy ők is szelepek gyártásával foglalkoznak, de míg a Flow Controls folyamatszabályozó szelepeket gyárt, addig az Isolation Valves a biztonsági szelepekre specializálódott. Ez a fajta szelep arra szolgál, hogy a túlnyomást meggátolják. Ha úgy érzékelik, hogy a nyomás túl erős vagy pont túlságosan alacsony elzár, avagy megnyit, mellyel azt az adott helyzetet javítja és biztosítja. Az Isolation Valves is nagy mennyiségben értékesít Olaszországba és az olaszországi eladásuk kategóriákra bontva a következőként alakultak 2023-ban:

13. ábra: Isolation Valves általi eladás iparágak szerint

Forrás: Saját szerkesztés Emerson Isolation Valves 2023. adatai alapján.

Ahogy a korábbi üzletágról, úgy az Isolation Valves-ről is elmondható, hogy az olajiparba történik általuk is a legtöbb szállítás, ami majdnem 45%-a az összendelésükből. A vegyipar a második helyen található 15%-os eladással. Harmadik helyen az energiához tartozó szelepek szállításának a százalékos aránya látható. Míg a negyedik helyen az élettudományi iparág helyezkedik el 5%-kal.

Az utolsó üzletági kimutatást is összevetve az Olaszországba történő szállítással, itt is elmondható, hogy az olaj-, és gáziparba történő szállítás a legnagyobb területtel rendelkezik. Utána a vegyipar követi, ami szintén megtalálható Olaszország tíz legnagyobb importszektorai között.

Az elmúlt években mindig az olajipar, a vegyipar és az energiaipar volt az Isolation Valves számára a legnagyobb értékesítéssel fennálló kategóriák. 2019 óta ebbe a három kategóriába körülbelül 70%-át teszi ki. 2022-ben az olajiparba történő szállítás megemelkedett, így ezzel az üzletágnak egy olyan fellendülést okozott, amelyet azóta is tart.

Olaszország számára Magyarország csak a 18. helyen található meg az országokénti import felosztásban, viszont a fő kategóriákban, az Emerson Process Management Magyarország Kft. nagy szerepet játszik a három üzletágból történő kiszállításával.

A soron következő fejezetben a kutatásom létrejöttét mutatom be és rámutatok a nyelvtudás fontosságára.

5. Primer kutatás módszerei

5.1. Kutatás célja, kutatási kérdések

A kutatásom célja, hogy felmérjük, hogy a munkavállalók szerint a közös nyelvtudás segítené-e a munkakapcsolatot az olasz vevőkkel, kapcsolattartókkal és kollégákkal. Továbbá kutatom, hogy milyen mértékben és milyen formában járul hozzá az olasz nyelvtudás a telephely üzleti folyamataihoz, kifejezetten az olasz üzletág területén. Emellett az intézmény által biztosított nyelvi oktatásnak a vizsgálata, hogy a munkavállalók mennyire ismerik ezt a lehetőséget. Végül egy fejlesztési javaslatot nyújtok a vállalat számára, ami elősegítheti a jobb munkakapcsolatokat és a munkavállalók számára egy gördülékenyebb kommunikációs formát tesz lehetővé, majd a kutatás jövőbeni irányaira adok rámutatást.

A kutatásom során a következő kutatási kérdésekre szeretnék választ kapni:

1. Milyen befolyással van a munkakapcsolatra a nyelvismeret?
2. Vajon elegendő-e egy nyelv ismerete – angol – vagy szükség van több nyelvismeretre a gördülékeny munkavégzés érdekében?
3. Mennyire nyitottak a munkavállalók egy új idegennyelv megtanulására a szakmai fejlődésük érdekében?
4. Hogyan fejlődhetne az Emerson Process Management Magyarország Kft. és az olasz piac kapcsolata a bővülő nyelvtudáson keresztül?
5. A nyelvismeret hogyan segíti elő a kulturális megértést és a bizalom kiépítését az olasz munkatársakkal és vevőkkel?

5.2. Kutatás módszertana

A kutatás módszertanát tekintve primer és szekunder kutatási megközelítést is alkalmaztam. A primer kutatás alapját egy kérdőív teszi ki, mely az Emerson Process Management Magyarország Kft. székesfehérvári telephelyén dolgozó munkavállalói körében került kiküldésre, továbbá az alapja négy darab mélyinterjú is egyaránt. A mélyinterjú alanyokat a következők szerint választottam ki:

1. interjúalany: Mexikói állampolgár, aki eddig a székesfehérvári telephelyen dolgozott, viszont 1 éve kiköltözött Olaszországba és az Emerson kinti telephelyén folytatja a munkáját.

2. interjúalany: Customer Service and Planning Manager (vevőszolgálati és tervezési vezető) a Flow Controls üzletágban. Ő magyar állampolgár, sokat dolgozik az olaszokkal, viszont nem beszéli az olasz nyelvet.
3. interjúalany: Front End Manager (fejlesztési részlegvezető) az Actuation Technologies üzletágban. Ahogy azt korábban említettem, ez az üzletág az olaszországi iparra épül rá, így az interjúalany mindennapos kommunikációban van az olaszokkal.
4. interjúalany: Olasz állampolgár, aki Magyarországon nőtt fel és az Emerson Flow Controls üzletágában dolgozik, mint olasz kapcsolattartó.

A kérdőív célja az volt, hogy a nyelvismeret gyakorlati hasznosságát, nyelvtanulás hajlandóságát, valamint az olasz nyelv munkahelyi alkalmazását mérjem fel. A mélyinterjúkkal mélyebb betekintést nyertem az olasz nyelv üzleti értékébe, valamint a tanulási lehetőségek tapasztalataiba. Az interjúalanyoknak különböző kapcsolata van az olasz nyelvvel és ezzel felmértem azt is, hogy különböző területről és nézőponttal rendelkező személyek hogyan vélekednek az olasz nyelv hasznosságáról az Emerson Process Management Magyarország Kft.-nél. Az adatokat statisztikai és tartalomelemzési módszerrel értékeltem, amelyek segítenek a kutatási kérdések megválaszolására és összefüggések átláthatóságában.

5.3. Kérdőív felépítése

A kérdőív összesen 17 db kérdésből állt, melyet az Emerson Process Management Magyarország Kft. székesfehérvári telephelyén olasz nemzetiségű személyekkel együtt dolgozók számára vált elérhetővé. Ez összességében 70 kollégát jelent, amelyből összesen 36-an töltötték ki a kérdőívet, így a kiértékelés folyamán ennyi főnek a válaszaival dolgoztam tovább. A kutatáshoz használt kérdőívet a mellékletek részben feltüntettem.

A kérdőív kitért arra, hogy a kitöltő milyen különböző csoportokba tartozik, beleértve a nemét, korát, beosztását és üzletághoz való tartozását. Felmértem, hogy milyen nyelvtudással rendelkeznek jelenleg és azokat mekkora magabiztossággal használják a munkájuk során. A célom volt még megtudni, hogy szeretnék-e az olasz nyelvtudást elsajátítani, és ha igen, akkor azt miért tennék és ha jelenleg teszik, akkor azt a vállalati oktatási rendszer keretein belül teszik-e. A kutatásom létrejötté arra a tényre alapult, hogy 2024-ben a munkavállalók kitöltötték egy vállalati vélemény felmérést, melyből az egyik visszajelzés az volt, hogy a munkáltatónak fejleszteni kéne az osztályok közti kooperációt, ez a vélemény megtalálható a lenti

kimutatásban is. Így fő kérdésem volt, hogy mit gondolnak arról, hogy a nyelvtudás fejlesztené-e az együttműködést. Továbbá érdekelt, hogy milyen egyéb saját véleményük van, amit meg szeretnének osztani a témával kapcsolatban.

A fent említett vállalati vélemény felmérést 2024-ben 60.000 fő töltötte ki globálisan az Emerson munkavállalói közül. Ez a felmérés úgynevezett elkötelezettségi mutatókat mér. Az egyik ilyen mutató a hatékony kollaboráció a társosztályok között volt, amelyet a válaszadók 63%-a értékelt hatékonyra. Ilyen és ehhez hasonló kérdésekből állt össze a „legkevésbe preferált vállalati tényezők listája”, melyen az Emerson Process Management Magyarország Kft. elhívott javítani 1 éven belül.

A kollaboráció elősegítéséhez felmértem, hogy a több nyelvből álló nyelvtudás segítené-e azt, melyre 35 fő adott egyetértő választ a 36 válaszból. Ezt a témát tovább bontva megkérdeztem, hogy az együttműködést segíti-e, hogy a vállalat támogatja az olasz nyelvtanulást. Erre a kérdésre 34 fő szavazott igennel. A 2 nemleges válaszadó kifejtette, hogy miért gondolják ezt így. Véleményük szerint az Emerson Process Management Magyarország Kft.-nél az angol nyelvtudás fejlesztése lenne hasznosabb a kollaborációra való tekintettel, valamint hozzátették, hogy az angolon kívüli nyelvtudás egy plusz tudás, viszont e nyelveknek a megértése nem az elsőszámú javítandó terület lenne.

Úgy gondolom, hogy ennek a kettő visszajelzésnek az alapja teljes mértékben releváns. A vizsgált helyszín amerikai székhellyel rendelkezik, így az angol nyelvtudás elengedhetetlen. A céghez történő bejutás egyik alapfeltétele, hogy a munkavállaló folyékonyan beszélje az angol nyelvet, ebből kiindulva, az többi hozzáadott nyelvismeret egy olyan kommunikációs szintet tud kialakítani, amellyel akár a vevői kapcsolat fejlődhetne és ezzel piaci előnyhöz is juthat a vállalat a többi hasonló iparágban gyártó céggel szemben.

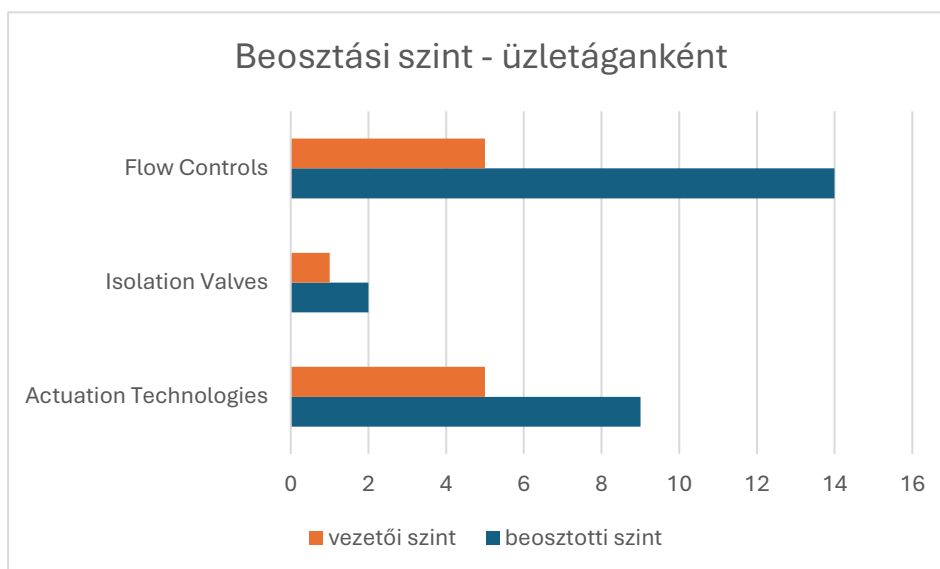
A kérdőívvel a kutatási kérdéseim közül kettő darab kérdésre keresem a választ:

1. Vajon elegendő-e egy nyelv ismerete – angol – vagy szükség van több nyelvismeretre a gördülékeny munkavégzés érdekében?
2. Mennyire nyitottak a munkavállalók egy új idegennyelv megtanulására a szakmai fejlődésük érdekében?

5.4 Kérdőív kiértékelése

A kérdőív kitöltőit a következőképpen lehet csoportosítani. Összesen 36 fő kitöltésével a nemek szerinti arány úgy bomlik meg, hogy 22 fő nő és 14 fő férfi támogatta a kutatásomat a véleményük kifejezésével. A vélemények sokszínűsége abban is rejlik, hogy nemcsak magyar nemzetiségű munkavállalók segítségével számíthattam, hanem 8 fő más nemzetiségű személyekre is, mint például egyiptomi, holland, olasz és spanyol származásúakra.

Ahogy a lenti kimutatásból is látszik a legtöbb kitöltő a Flow Controls üzletágon belül dolgozik és közülük 5 fő vezetői szerepben tevékenykedik. Az Actuation Technologies területéről az össz 14 főből ugyanannyi vezetői véleménnyel járultak hozzá, mint a Flow Controls területén. Végezetül pedig az Isolation Valves üzletág 3 kitöltött kérdőívvel járult hozzá a kutatási eredményemhez.

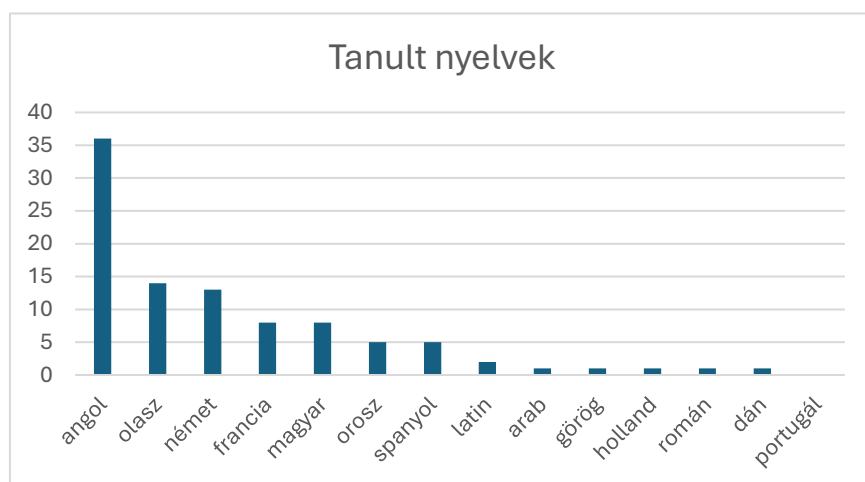
14. ábra: Beosztási szint üzletáganként

Forrás: Saját szerkesztés kérdőív alapján 2025.

A felosztás a következőkben azért lesz fontos, mert a vélemények alapján, amiket kaptunk nemcsak vezetői, hanem nagyobb részben beosztotti szinten dolgozó munkavállalók által alkotott látásmód is megismerhetővé vált.

Fontosnak találtam, hogy megtudjam, hogy a megkérdezettek milyen nyelveket tanultak eddig. Ezzel a kérdéssel utána jártam, hogy az angol nyelvtudás után melyik nyelv következik egy multinacionális vállalatban dolgozó személy által felépített preferált listában. Természetesen az

angol nyelvtudással rendelkező személyek száma maximális, hisz az Emerson Process Management Magyarország Kft. amerikai székhellyel rendelkezik, ahol az üzleti nyelv az angol, így annak tudása elengedhetetlen. Azonban, további nyelv ismerete nem elvárt, így ezeket a nyelvet önkaratukból sajátították el.

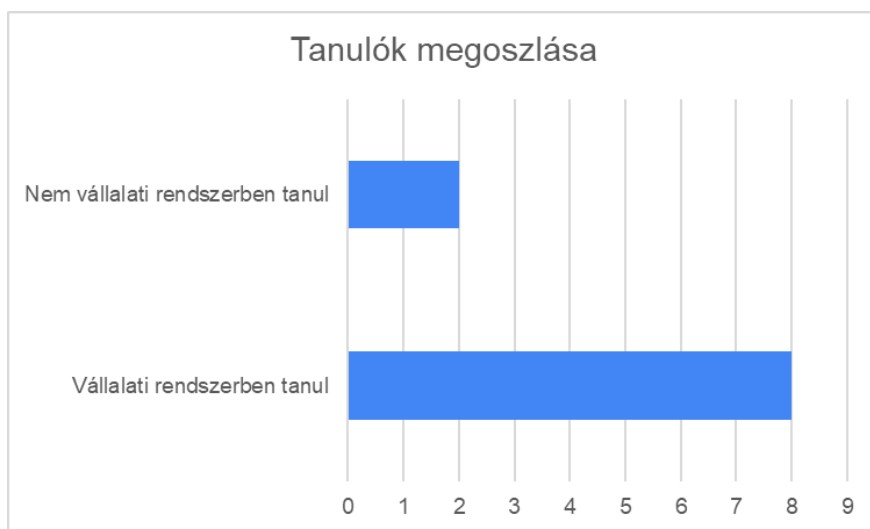
15. ábra: Tanult nyelvek a kérdőív kitöltői között

Forrás: Saját szerkesztés kérdőív alapján 2025.

Leolvasható, hogy a második helyen az olasz és német nyelv áll, melyet a francia, magyar, orosz és spanyol követ a harmadik és negyedik helyen. Az újlatin nyelvek után maga a latin nyelv is megjelenik.

Az olasz nyelvet összesen 14 fő jelölte be, melyek közül jelenleg 10 fő tanulja a nyelvet, amelyről a kérdőív segítségével kiderült, hogy milyen formában teszik azt.

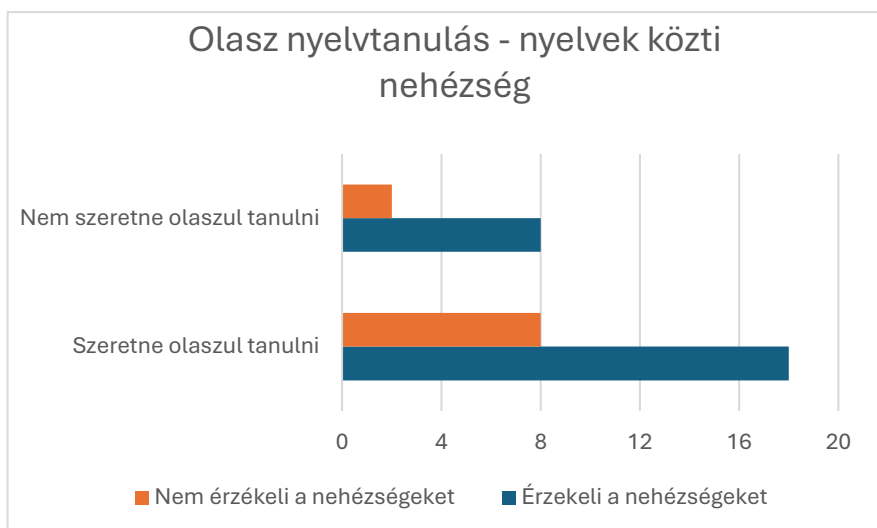
A válaszadókat tovább lehet bontani, aszerint, hogy vannak, akik mindezt a vállalat által nyújtott oktatási rendszerben teszik vagy vannak, akik más formában, külső segítséggel. A vállalat támogatja azon munkavállalók számára a nyelvtanulást, akiknek a munkájuk során nagy előnyt nyújtana ez a tudás. Ez az adat kiolvasható a diagramból, miszerint 8 fő választotta az Emerson multinacionális vállalat általi oktatási rendszerben történő olasz nyelvtanulást, a más formában történő tanulási forma helyett.

16. ábra: Nyelvtanulási formák megoszlása

Forrás: Saját szerkesztés kérdőív alapján 2025.

Felmértem azt is, hogy azok között, akik érzékelik a nyelvek közti kommunikációs nehézségeket, milyen szintű tanulási hajlandóság érzékelhető az olasz nyelv irányába. Első sorban azt fogom bemutatni egy diagram segítségével, hogy kik azok, akik érzékelik a nehézségeket és kik nem. Őket tovább bontottam olyan csoportokba, hogy közülük ki szeretné megtanulni a nyelvet, s ki nem.

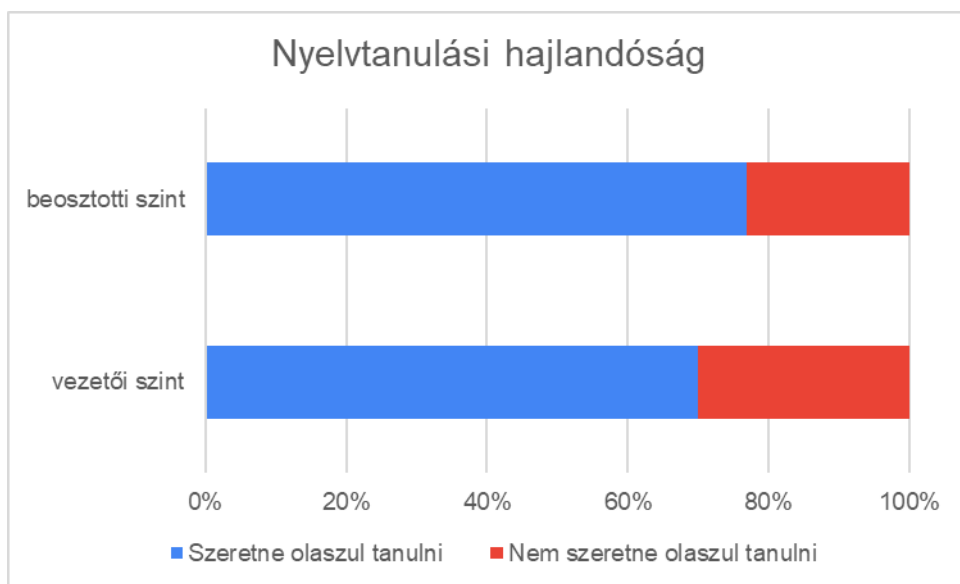

17. ábra: Az olasz nyelvtanulás és a nyelvek közötti nehézségek érzékelésének kapcsolata

Forrás: Saját szerkesztés kérdőív alapján 2025.

Összesen 26 fő szeretné elsajátítani az olasz nyelvtudást és közülük 18 fő érzékeli a kommunikációs nehézségeket. 10 fő azt a választ adta, hogy nem szeretne olaszul tanulni, viszont közülük 8 fő érzékeli a nehézségeket, melyet azzal indokoltak, hogy az olasz kollégákkal és vevőkkel könnyebb kommunikációt lehetne folytatni, ha ismernék a nyelvet. Azon személyek szerint, akik viszont szeretnék megtanulni az említett nyelvet, ugyanúgy azzal indokolták, hogy a mindennapi munkájukat megkönnyítsék és egy szorosabb kapcsolatot ápolhassanak azokkal a személyekkel, akikkel mindennapi kontaktban vannak, mellyel akár a munkavállalók munkakedve is javulhatna, ami maga a vállalat számára is pozitív hatással járna. A munkavállalóknak a munkatársakkal való jó kapcsolat fontos szerepet tölt be abban a döntésben, hogy meddig szeretnének egy adott munkahely keretein belül dolgozni. Ha a munkakapcsolatra nagy hangsúlyt fektetünk, akkor azzal a dolgozókat is könnyebb megtartani a cégnek. A jó munkaviszony kialakításához viszont elengedhetetlen, hogy a kommunikáció jól működjön.

Az Emersonnál 27 fő úgy véli, hogy a vállalati kollaboráció egyik fő fejlesztő eszköze az lenne, ha beszélénk a másik személy anyanyelvét, legalább egy alaptudás szintig, azzal is megmutatva, hogy tiszteljük és értékeljük az adott személy anyanyelvét. A 27 főt érdemes megnézni vezetői és beosztotti szintre ketté bontva, hogy a különböző szinteken hogyan vélekednek erről a témáról.

18. ábra: Nyelvtanulási hajlandóság beosztási szintek között

Forrás: Saját szerkesztés kérdőív alapján 2025.

A 27 fő megoszlása 7 fő vezetőre és 20 fő beosztottra csoportosítható. A vezetők által megadott válaszok 30%-a volt az, aki nem szeretne olaszul megtanulni, míg a többiek az igen lehetőséggel válaszoltak. A nemleges visszajelzéssel rendelkező válaszadók mindegyike különböző üzletágban dolgozik – Flow Controls, Actuation Technologies, Isolation Valves-szerintük az angol nyelvtudás elegendő a pozíciójuk által megkövetelt kommunikáció teljesítéséhez.

A beosztotti szinten 27%-ban választották, hogy nem szeretnék a jövőben megtanulni olaszul. Indokaikban azt fejtették ki, hogy az olasz nyelvtudás ugyan fontos és jótékony hatással lenne az együttműködésre, akkor is úgy gondolják, hogy inkább az angol nyelvtudásuk fejlesztése hatékonyabb lenne, hisz az a kötelező nyelv a vállalaton belül. A „Tanult nyelvek” ábrából jól látható, hogy mindenki beszéli az angol nyelvet és sokan vannak, akiknél második nyelv nem található. Akik ebbe a kategóriába esnek, mindenki azt a választ adta, hogy tanulna olaszul és ezzel is fejlesztve magát és a munkakapcsolataikat.

A továbbiakban a mélyinterjúkat értékelem ki és a következő három kérdésre keresem a választ:

1. Milyen befolyással van a munkakapcsolatra a nyelvismeret?
2. Hogyan fejlődhetne az Emerson Process Management Magyarország Kft. és az olasz piac kapcsolata a bővülő nyelvtudáson keresztül?
3. A nyelvismeret hogyan segíti elő a kulturális megértést és a bizalom kiépítését az olasz munkatársakkal és vevőkkel?

5.5. Mélyinterjúk felépítése

Ahogy azt korábban említettem, négy darab mélyinterjút készítettem a feljebb felsorolt személyekkel. Az interjú során feltett kérdések közül vannak eltérőek, arra való tekintettel, hogy az interjúalanyok más-más okok miatt lettek megkérdezve. A mélyinterjúk átlagosan 18 db kérdésből állnak össze, melyből körülbelül 12 db a kérdőívben feltett kérdésekhez is kapcsolódik.

Az alanyokban az a közös tulajdonság, hogy mindannyiuknak a munkájában az olasz nyelv fontos szerepet tölt be a kommunikáció során, így mélyebben tudták kifejteni a témával kapcsolatos meglátásaikat.

Mindenkitől megkérdeztem, hogy mi a mindennapi munkája és milyen pozícióban dolgozik az Emerson vállalatnál. Ezzel a kérdéssel behatároltam, hogy milyen beosztásban dolgozik és a továbbiakban ennek alapján fogom a válaszaikat összevetni. Utána jártam, hogy milyen nemzetiségű személyekkel dolgozik együtt és mely nyelveket használja napi szinten, majd érdeklődtem, hogy a nyelvek közti kommunikációs nehézségeket érzékelik-e. Továbbiakban arra tértem ki, hogy mit gondolnak a más nemzetiségű munkavállalókkal való együtt dolgozásról és azon belül is az olasz nemzetiségű kollégák beszédstílusáról. Végül arra voltam kíváncsi, hogy mit gondolnak, mivel lehet fejleszteni a magyar és olasz dolgozók kapcsolatát az Emersonnál és mennyire fontos az olasz nyelvtudás a vállalatnál.

A következőkben külön-külön értékelem ki az interjúkat alanyok szerint.

5.6. Mélyinterjúk kiértékelése

5.6.1. Mélyinterjú az első interjúalannyal

Elsőnek egy mexikói állampolgárral interjúztam, aki eddig az Emerson Process Management Magyarország Kft. székesfehérvári telephelyén dolgozott, viszont 1 éve kiköltözött Olaszországba azon belül is Lugagnano városába, ahol továbbra is az Emersonnál dolgozik és a jelenlegi pozíciója szerint Internal Project Manager (Belső projekt vezető). A munkája során az olasz és az angol nyelvet használja napi szinten, viszont több nemzetiségű személlyel is napi szintű kontaktban van. Ebből adódóan megtapasztalta már, hogy az olasz kollégák nyitottak arra, hogy egy adott szakmai kifejezést angolul használjanak, míg más nemzetiségű személyek ragaszkodnak az ő anyanyelvükön használt kifejezésekhez.

A megkérdezett már akkor beszélt az olasz nyelvet, amikor kiköltözött külföldre, így nem tudott arra a kérdésemre választ adni, hogy érzékelte-e a nyelvek közötti nehézségeket, de elmesélte, hogy egy hozzátartozója számára nagyon erősen érződik ez a fajta nehézség. Saját tapasztalatai szerint az olasz nemzetiségűek jobban preferálják a saját anyanyelvük használatát, mintsem például az angol nyelvet egy adott szituációban. Úgy gondolja, hogy nem annyira nyitottak egy másik nyelv használatára, így mindenképpen ajánlott az olasz nyelvtudás azon személyek számára, akik szeretnék valamikor Olaszországban munkát vállalni. Arra a kérdésre, hogy a vállalaton belül mennyire fontos az olasz nyelvtudás azt a választ kaptam, hogy azok számára is előnnyel jár, akik nem terveznek olaszországi költözéssel, hisz olyan személyeket érhetnek el szakmai területen, akiket az adott nyelvtudás nélkül valószínűleg nem

tehetnék meg. Az olasz nyelv ismerete mindenki számára haszonnal járna, amivel a munkakapcsolatokat lehetne erősíteni és a mindennapi munkát gördülékenyebbé tehetné.

5.6.2. Mélyinterjú a második interjúalannyal

A második interjúalany magyar állampolgár, aki jelenleg a Flow Controls üzletágon belül Customer Services and Planning Manager (vevőszolgálati és tervezési vezető). Az alany nem beszéli az olasz nyelvet, és úgy gondolja, hogy nem szeretné megtanulni azt, csak akkor, ha kiköltözne Olaszországba és akkor átélhetné az olasz kultúrát is, mivel nemcsak a nyelv elsajátítása lenne a lényeges számára.

Hiába nem tanulna már meg az alany egy új nyelvet és választaná inkább az angol nyelv erősítését, azt nyilatkozta, hogy ugyanúgy érzi a nyelvek közti nehézségeket. Így nyelv megtanulásával nem minden esetben jár a kulturális érték hozzáadottsága, mellyel akár félreértések is kialakulhatnak a kommunikáció során. Megkérdeztem tőle, hogy véleménye szerint, ha beszélné az olasz nyelvet, akkor jobb és könnyebb munkakapcsolatot ápolhatna-e velük és úgy vélte, hogy igen, de a jelenlegi pozíciójához nem szükséges az olasz nyelvtudás az Emerson Process Management Magyarország Kft-nél.

A munkája során több nemzetiségű személlyel is mindennapi kapcsolatban van, így több nemzetet lefedve is meg tudtam kérdezni, hogy mit gondol a különböző országokból származó emberekről és azon belül is az olaszokról. Azt a választ kaptam, hogy az olaszokkal változó munkakapcsolat áll fent, mert van, akivel egyszerűbb együtt dolgozni, van, akivel nehezebb, de nem sorolná a számára közelálló nemzetek közé. Megkérdeztem, hogy szerinte mivel lehetne fejleszteni a magyar-olasz munkavállalók kapcsolatát és visszajelzése szerint a másik fél kultúrájának elfogadása, megértése segítené, de legtöbbször a személyes kapcsolatokkal lehetne a kialakult helyzetet javítani, akár évi egy találkozás már sokat segítené. Ez a szemléletmód a következő interjúalany által is javasolt volt.

5.6.3. Mélyinterjú a harmadik interjúalannal

A harmadik interjúalany egy magyar nemzetiségű személy, aki jelenleg az Actuation Technologies üzletágon belül Front End Manager (fejlesztési részlegvezető). Ahogy azt már korábban említettem az Actuation Technologies üzletágnak a székhelye Olaszországban van, így vezetői szinten olasz nemzetiségű vezetőkkel dolgoznak együtt. Ebből adódik, hogy ebben az üzletágban fontos az olasz nyelvtudás, de a következő interjú alatt jobban utánajártam az adott témának.

Az alany jelenleg nem beszél olaszul, viszont megtanult pár kifejezést, annak érdekében, hogy a jó munkakapcsolatot fenntartsa és megadja a tiszteletet a másik nemzetnek.

Válaszaiból megtudtam, hogy ő is érzékeli a nyelvek közti nehézségeket, amik a különböző kulturális szokásokból erednek. Az alany napi szintű kontaktban van olasz személyekkel, így saját tapasztalatából elmondta, hogy az olasz személyek, ha tehetik, akkor inkább olaszul kommunikálnak és csak a végső esetben választják maguktól az angolt. Ebből kiindulva megkérdeztem, hogy szerinte az olaszok megtanulnának-e magyarul a jobb munkakapcsolat érdekében és azt a visszajelzést kaptam, hogy volt az Actuation Technologies üzletágban egy olyan felmerülő ötlet, miszerint az olasz kollégák tanuljanak magyarul. Ez az ötlet nem valósult meg, hanem inkább a magyar munkavállalóknak adnak lehetőséget, hogy tanuljanak olaszul. Ezt a lehetőséget azok a kollégák kapják meg, akiknek fontos lehet az adott nyelv tudása a munkája során. Ezzel egy jobb kapcsolatot építhessen ki, amivel piaci előnyt is szerez a szakdolgozatomban bemutatott vállalat számára.

Az alany azt mondta, hogy nem tud nyilatkozni arról, hogy a teljes telephelyen belül fontos-e az olasz nyelvtudás, de azt elmondta, hogy ebben az üzletágban viszont fontos és akár egy állásinterjú keretein belül előnyt is jelent, ha valaki beszéli a nyelvet.

Végül megkérdeztem, hogy mivel lehetne javítani a kettő nemzet kapcsolatát az említett cégen belül. A válasz megegyezett az előző válaszadó véleményével. A személyes kapcsolat az olasz nemzetiségű embereknel elengedhetetlen. Ezt meg is tapasztalták, mivel volt egy munkavállaló, aki élt egy olyan lehetőséggel, hogy 2 hónapra kiment Olaszországba, hogy megtapasztalja azt a munkakörnyezetet, ahogyan ők dolgoznak, ennek hatására megerősítette a kapcsolatait és azóta az olasz kollégákkal hatékonyabb az együttműködése.

Ezek a fenti meglátások és vélemények mexikói és magyar állampolgárú személyektől származtak, de a következő és egyben utolsó interjúalany olasz nemzetiségű, aki Magyarországon nőtt fel.

5.6.4. Mélyinterjú a negyedik interjúalannal

A negyedik interjúalanyt azért választottam, hogy megtudjam, hogy egy olasz származású személy hogyan vélekedik az adott témáról és tudjon visszajelzést adni a korábban megkérdezett személyek állítására és megvizsgáljam, hogy mennyire egyezik a két oldal véleménye.

A legfontosabbnak azt tartottam, hogy megkérdezzem, hogy így is érzékeli-e a nyelvek közti kommunikációs nehézséget és ő maga is érzékeli ezt. Véleménye szerint a kulturális különbségek okozzák ezt a fajta a nehézséget, így ő is egyetértett a korábban megkérdezett személyekkel.

Az alany mindennapi kapcsolatban van a munkája során olasz nemzetiségű személyekkel és elmondta, hogy velük csak olaszul kommunikál, amivel egy bizalmas kapcsolat alakult ki köztük. Viszont, ha olyan személy is csatlakozik a megbeszélésre, aki nem beszéli a nyelvet, akkor átváltanak a közösen használandó angol nyelvre. Ettől függetlenül, az olasz kollégák mindig nagyra értékelik, ha valaki akár pár mondatot tud beszélni az ő nyelvükön és onnantól kezdve már máshogy állnak az adott személyhez.

Az a véleménye, hogy azoknak a személyeknek fontos az olasz nyelvtudás az Emerson Process Management Magyarország Kft.-nél, akik az olasz piacot kezelik, napi szintű kapcsolatban vannak olasz ügyfelekkel vagy kollégákkal, helyi olasz csapattal dolgoznak együtt vagy helyszíni támogatásban vesznek részt (pl. telepítések, tréningek). Ez a nézőpont azért is fontos, mert a kérdőív és a mélyinterjúk is csak olyan személyekhez jutott el, akik az előbb felsorolt pontok legalább egyikéhez tartozik. Ebből levonhatjuk, hogy egy olasz személy által, nekik fontos lenne az olasz nyelvtudás, amivel egy bizalmi kapcsolat alakulhatna ki, aminek köszönhetően előnyhöz juthatna a cég, hisz az interjúalany szerint az olasz nemzetiségű személyek bizalmon keresztül hoznak meg döntéseket.

Végül őt is megkérdeztem, hogy szerinte mivel lehetne fejleszteni az olasz nemzetiségű személyek kapcsolatát a magyar személyekével. Visszajelzésként azokat a meglátásokat

mondta, hogy havi megbeszélések, ahol a megismerkedés a cél; hozzunk létre kulturális workshopokat; akár egy közös projekt is lehet kapcsolatépítő jellegű; nyelvórák részvétele, de a közös utak akár Magyarországon, akár Olaszországban a lehető legjobb megoldás, mivel az olasz személyeknek a legfontosabb a személyes kapcsolat.

Úgy gondolom, hogy ezzel a mélyinterjúval elértem azt a célt, amit szerettem volna. Összehasonlíthattam egy olasz személy látásmódját a kettő másik nemzet nézőpontjával. A következő részben a fent leírtak összegzése és kérdőívvel történő összehasonlítása következik.

5.7 Mélyinterjúk összehasonlítása a kérdőív kiértékelésével

A kérdőív és mélyinterjúk kiértékelésével is láthattuk, az olasz nyelvtudás hasznos az említett vállalatban belül, viszont úgy gondolom, hogy pár kérdés összevethető a kettő fajta primer kutatás között. A kérdőívben megtalálható volt az a kérdés, miszerint „Érzékeli a nyelvek közötti nehézségeket a munkája során?”, amire 26 fő válaszolta, hogy érzékeli. Közülük 8 fő vezetői szinten található és csak 2 fő gondolta úgy, hogy nem fontos a vállalatban belül számára az olasz nyelvtudás. A beosztotti szinten 5 fő mondta azt a 18 főből, hogy nem tanulna meg olaszul. A mélyinterjúk folyamán az is kiderült, hogy a nyelvek közti nehézségek felmerülnek, melyből megtudtam, hogy mi a véleményük arról, hogy mi okozza ezt a fajta problémát. Úgy vélik, ha jobban figyelnének a munkavállalók arra, hogy egymás hovatartozását több szempontból is elfogadják, akkor javulhatna a vállalati kollaboráció.

Annak érdekében, hogy az együttműködés fejlődjön jelenleg 10 fő tanul olaszul és mindannyian úgy vélik, hogy ezzel javulhat a munkájuk során kialakított kapcsolatok. Az interjúk alatt megkérdeztem, hogy mit gondolnak arról, hogy a jelen vállalatnál fontos-e az olasz nyelvtudás. Mindhárom üzletágból sikerült választ kapnom erre a kérdésre. Úgy vélték, hogy mindegyik területen hasznos az olasz nyelvtudás, viszont nem elvárt. Ha, olyan munkakörben helyezkedünk el, amiben olasz nemzetiségű személyekkel dolgozunk együtt, akkor fontos, hogy beszéljük az adott nyelvet. A Customer Service and Planning Manager (vevőszolgálati és tervezési vezető) azt a választ adta, hogy nem fontos az adott cégnél ez a fajta tudás, de plusz értéket ad, ha mégis beszéljük.

A mélyinterjúkkal és a kérdőívvel megkaptam a válaszokat a feltett kutatási kérdéseimre is egyaránt, mellyel javaslatot tudok tenni az Emerson számára a jobb együttműködés érdekében.

A kutatási kérdéseim némelyikére a kérdőívből kapott visszajelzésekből kaptam meg a választ, míg a többire a mélyinterjúk folyamán. Ezáltal a kettő fajta primer kutatás elvégzése indokolt volt, hogy ez a téma több nézőpontból és különböző irányokból is megvizsgálható legyen. A következő részben a feltett kérdéseket megválaszolom azokból az információkból, amelyekkel rendelkezek.

Elsőnek azt a kérdést kutattam, hogy „Milyen befolyással van a munkakapcsolatra a nyelvismeret?” mely kérdésre egyhangúan azt a választ kaptam, hogy egy jobb kapcsolatot lehetne kialakítani. Viszont, vezetői szinten megkérdezett alanyok számára már nem lenne indokolt, hisz az irodai környezetben beszélt nyelv az angol. Erre adott válaszuk összevonható egy másik kutatási kérdéssel, miszerint „A nyelvismeret, hogy segíti elő a kulturális megértést és a bizalom kiépítését az olasz munkatársakkal és vezetőkkel?”. Erre a kérdésemre olyan választ kaptam, amely bebizonyította, hogy az olasz nyelvtudás hasznos az Emerson Process Management Magyarország Kft. székesfehérvári telephelyén. Mindegyik interjúalany úgy gondolta, hogy ezzel egy olyan kapcsolat alakítható ki, mellyel a mindennapi munkát gördülékenyebbe tehetné. Számomra az olasz nemzetiségű alany válasza volt meggyőző, „az olasz nemzetiségű személyek bizalmon keresztül hoznak meg döntéseket” továbbá hasznos a következő kijelentése is „az olasz személyeknek a legfontosabb a személyes kapcsolat”. Úgy gondolom, hogy ezzel eljutunk az ötödik kutatási kérdésemre keresett válaszig.

„Hogyan fejlődhetne az Emerson Process Management Magyarország Kft. és az olasz piac kapcsolata a bővülő nyelvtudáson keresztül?” Ahogy azt az előbbi idézetből megtudtuk a személyes kapcsolat elengedhetetlen és ezt így gondolta a többi alany is. Ezt az Actuation Technologies üzletágban egy gyakorlati példával alá is támasztotta, amit a „Mélyinterjú a harmadik interjúalannal” alfejezetben már korábban leírtam. További ötleteik is voltak, mint például kulturális workshopok létrehozása, közös projektek, nyelvórákon történő részvétel és egymás hazájába történő utazás. Ezek figyelembevételével egy jó kiindulópontot kapunk a javaslat készítésében.

A második kutatási kérdésem az volt, hogy „Vajon elegendő-e egy nyelv ismerete – angol – vagy szükség van több nyelvismeretre a gördülékeny munkavégzés érdekében?” mely kérdésre megkaptam a választ. Az Emerson Process Management Magyarország Kft.-nél beosztotti és vezetői szinten is a több nyelvből álló nyelvtudással jobb munkakapcsolat alakítható ki és ezzel hatékonyabbá tehetnénk a munkavégzést. A mindennapi kommunikációban azok a személyek, akik valaha tanultak olaszul, 55%-a használja az olasz nyelvet. Ez a százalékos arány

megmutatja, hogy megéri több nyelvtudást elsajátítani, hisz ezzel megkönnyíthető a munkájuk és egy életre szóló tudást szerezhetnek meg.

A harmadik kérdéssel arra voltam kíváncsi, hogy „Mennyire nyitottak a munkavállalók egy új idegennyelv megtanulására a szakmai fejlődésük érdekében?” Erre egyértelmű választ kaptam mi szerint a válaszadók 75%-a nyitott lenne arra, hogy több nyelvet is megtanuljon annak érdekében, hogy fejleszthesse a munkakapcsolatait a más nemzetiségű kollégáival. Ez az arány egy olyan kiinduló pont lehetne a kollaboráció fejlesztésében, ami mind a munkavállalók, mind a munkáltató számára értéket teremthet, hisz a dolgozók tudják, hogy ezzel milyen hozzáadott felelősséggel jár, de mégis vállalnák ezt a kihívást, amely számukra csak pár éven belül lenne kifizetődő.

Az utolsó fejezetben a vállalat számára fejlesztési javaslatot teszek annak érdekében, hogy az együttműködés javuljon a társosztályok, munkavállalók és vevők között. Zárásként a kutatás jövőbeni irányait fogom megadni.

6. Összegzés

A szakdolgozatom során bemutattam, hogyan alakult ki az olasz nyelv mai beszélt formája és mely nyelvcsaládba tartozik. Összevetettem, hogy az újlatin nyelveket, mennyire használják a mindennapjainkban. Továbbá figyelembe vettem, hogy jelenlegi helyzetben mennyire fontos az angol nyelv és hogyan alakult az évek során a megtett nyelvvizsgák száma.

Mindezek után bemutattam az dolgozatom helyszínéül szolgáló szervezetet, név szerint az Emerson Process Management Magyarország Kft. székesfehérvári telephelyét. A kutatásom alatt arra fókuszáltam, hogy mennyire fontos az olasz nyelvtudás az említett vállalatnál és ez a fajta nyelvtudás elősegíti-e a kollaborációt a cégen belül. Ez azért volt fontos, mert egy vállalati felmérés alapján, amit a munkavállalók 2024-ben töltöttek ki, úgy vélték, hogy az egyik terület, amelyen belül a cég fejlődhetne az az együttműködés a társosztályokkal és vevőkkel. Továbbá azért is választottam az olasz terület megvizsgálását, mert a cég számára a legnagyobb piac Olaszország. Az említett országból kapja a telephely a legtöbb megrendelést, így releváns volt, hogy ezzel az adott piaccal fontos a kapcsolatfenntartás annak érdekében, hogy az intézmény előnyt szerezhessen más ugyanilyen területen működő cégekkel szemben.

Annak érdekében, hogy erre a kérdésre választ kapjak öt darab kutatási kérdést tettem fel és azokat követve hoztam létre a kutatásimódszerem. Úgy véltem, hogy az a legcélravezetőbb technika, ha primer kutatásként két féle lehetséges módot is alkalmazok. Így létrehoztam egy 17 kérdésből álló kérdőívet, ami olyan személyekhez jutott el a cégen belül, akik valamilyen formában érintettek az olasz piaccal. Összesen 70 fő volt az, aki ebbe a kritériumba beletartozott és közülük 36 személytől kaptam visszajelzést. Ezalatt felkértem 4 személyt, hogy készíthessek velük mélyinterjúkat. Az interjúk alatt bővebb és mélyebb véleményeket tudhattam meg arról, hogy mit gondolnak az olasz nyelvtanulásról a vállalaton belül. Fontosnak tartom, hogy megemlítssem, hogy az eredmény három üzletág véleményét fedi le.

Ahogy a fentiekben bővebben is kifejtettem, a kutatásom eredményeként elmondható, hogy az Emerson Process Management Magyarország Kft. székesfehérvári telephelyén azon személyek számára fontos az olasz nyelvtudás, akik valamilyen formában kapcsolatban állnak a másik nemzet tagjaival. Elkülöníthető, hogy vezetői és beosztotti szinten mekkora részben tölt be ez a fajta érték szerepet, de nagyobb részben a beosztotti szinten értékesebb ez a tudás. Azok számára, akiknek a témában semleges véleményük volt vezetői pozícióban dolgoznak. Számukra inkább az angol nyelv a preferált, mert munkájuk során nem szükséges egy újabb

nyelv megtanulása. Lehetőségem volt arra, hogy egy olasz nemzetiségű személytől is megkérdezzem, hogy ők milyen értékekkel rendelkeznek és mik, azok, amiket jobban preferálnak. Ezzel egy visszacsatolást kaptam, hogy azok a visszajelzések, amiket az interjúkból és a kérdőívből kaptam, abból javaslatot tehetek a cég számára.

Ahhoz, hogy az olasz nemzetiségű személyekkel egy jobb együttműködés létrejöhessen több tényező is számottevő. Az egyik legfontosabb, hogy beszéljük a másik nemzet nyelvét, amihez nyelvórákon történő részvétel segíti. Ehhez a cég kínál nyelvtanulási lehetőséget is, viszont úgy gondolom, hogy ezek nem minden esetben elegendőek. Javasolnám egy olyan kommunikációs csoport létrehozását, ahol a különböző idegennyelveket tanuló személyek egymással egy kötetlenül beszélgethetnének annak érdekében, hogy fejlődjön a kommunikációs készségük is. Ehhez a beszélgetéshez azok a személyek is csatlakozhatnak, akik nem a vállalatban belül tanulják az adott nyelvet, de mégis megtapasztalhatnák, hogy milyen egy nagyobb közösségben kommunikálni és bátorságot szereznének arra, hogy egy üzleti szituációban is használják a tanult nyelvet, amellyel akár egy üzleti előnyt is szerezhethet a szervezet részére.

A kommunikáción kívül fontos, hogy megismerjük egymás kulturális hozzáadott értékeit, amivel elérhetjük, hogy nem csak meghallgassuk a másikat, hanem meg is értjük. Ha, értjük, hogy egy adott nemzetnek milyen a magával hozott attitűdje, akkor akár kisebb félreértések is elkerülhetők és a kialakuló stresszhelyzetek könnyebben kezelhetővé válnának. Ahhoz, hogy ezek is sikeresen megoldódjanak a kulturális workshopok létrejötte egy támogató lehetőség lenne. A telephely nagyon sokszínű a nemzetek számát tekintve, így akár negyedévente több nemzet is kerülhetne bemutatásra, prezentálva, hogy milyen szokásokkal, hagyományokkal, értékekkel és akár tradicionális ételekkel, italokkal rendelkeznek. A bemutatáson kívül, akár interkulturális tréningen való részvétel is hasznos lehet, azok számára is, akik a fent említett tevékenységen nem tudtak valamilyen okból részt venni. Ezzel ők is lehetőséget kapnának arra, hogy megismerjék jobban a velük együtt dolgozó személyek kulturális hovatartozását.

Végsősoron nagyon hasznos lenne a személyes kapcsolat létrejötte a nemzetek között. Ez a javaslat nehezebben megvalósítható, de 1-2 évente megrendezésre kerülhetne egymás hazájának megismerése akár számunkra Olaszországban, akár számukra Magyarországon.

A jövőben további lehetőség nyílna kutatásokat végezni, mint például „Hogyan változott az együttműködés a közös nyelvvel?”, avagy, „Mennyivel nőtt a vállalat számára az üzleti előny a céllország anyanyelvének elsajátításával?”. Véleményem szerint ezek a témák további

lehetőségeket hordoznak magukban, de most a fejlődés első szakaszára szükséges nagyobb figyelmet fordítani.

A dolgozatom befejeztével sok tapasztalatot szereztem a különböző nemzetek értékeiről és arról, hogy kisebb odafigyeléssel akár üzleti előnyre is szert lehet tenni. Tanulságosnak gondolom a dolgozatom témáját és a vállalat számára a javaslataimat prezentálom.

7. Irodalom

Academy.iccwbo.org, (2024). *Incoterms 2020: CFR or CIF?*

<https://academy.iccwbo.org/incoterms/article/incoterms-2020-cfr-or-cif/> (2025.04.08.)

Academy.iccwbo.org, (2024). *Incoterms 2020: EXW or FCA?*

<https://academy.iccwbo.org/incoterms/article/incoterms-2020-exw-or-fca/> (2025.04.08.)

Academy.iccwbo.org, (2024). *Incoterms 2020: FCA or FOB?*

<https://academy.iccwbo.org/incoterms/article/incoterms-2020-fca-or-fob/> (2025.04.08.)

Bertinetto, P. M. & Loporcaro, M. (2005). *The sound pattern of Standard Italian, as compared with the varieties spoken in Florence, Milan and Rome.* Journal of the International Phoeitic Association. <https://doi.org/10.1017/S0025100305002148>

https://www.researchgate.net/publication/231894781_The_sound_pattern_of_Standard_Italian_as_compared_with_the_varieties_spoken_in_Florence_Milan_and_Rome (2025.09.25)

Clayton, T. (1995). *Restriction or Resistance? French Colonial Educational Development in Cambodia.* <https://epaa.asu.edu/index.php/epaa/article/view/662/784> (2025.10.03.)

Csizér, K., Kontráné, H. E. (2011). *Nyelvtanulási célok, képzetek és az angol nyelv: Feltáró faktorelemzés szaknyelvet tanuló egyetemisták körében.*

https://alkalmazottnyelvtudomany.hu/wordpress/wp-content/uploads/2011_XI_evfolyam/KONTRANE_HEGYBIRO_EDIT_ES_CSIZER_KATA_Nyelvtanulasi_celok_kepzetek_es_az_angol_nyelv_Feltaro_faktorelemzes_szaknyelvet_tanulo_egyetemistak_koreben.pdf (2025.02.11.)

Dictionary.com, (2023). *How Many Countries Have Spanish as Their Official Language?*

<https://www.dictionary.com/e/countries-spanish-official-language> (2025.10.28)

Eberhard, D.M., Gary, F. S. & Charles, D. F. (2025). *Ethnologue: Languages of the World.*

<https://www.ethnologue.com/insights/ethnologue200/> (2025.10.28.)

Europa.eu, (2025.) *Áfa- szabályok, adókulcsok*

https://europa.eu/youreurope/business/taxation/vat/vat-rules-rates/index_hu.htm (2025.04.10.)

European-union.europa.eu, (2025). *Olaszország.* [https://european-](https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/eu-countries/italy_hu)

[union.europa.eu/principles-countries-history/eu-countries/italy_hu](https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/eu-countries/italy_hu) (2025.02.20.)

Fisher HP sorozatú szabályozószelepek, 2023.

<https://www.emerson.com/documents/automation/fisher-hp-sorozat%FA-szab%Ellyz%F3szelepek-fisher-hp-series-control-valves-hungarian-hu-11743058.pdf>
(2025.04.08.)

Fisher Vee-Ball V150, V200 and V300, 2025.

<https://www.emerson.com/documents/automation/fisher-vee-ball-v150-v200-v300-rotary-control-valves-en-11739128.pdf> (2025.09.01.)

G7italy.it, (2024). *How the G7 process works*. <https://www.g7italy.it/en/about-g7/>
(2025.10.28.)

Hecker, F. (2024). *Tengeri kikötője lesz Magyarországnak: még az idén megindul az építése – térkép*. Világgazdaság. <https://www.vg.hu/vilaggazdasag-magyar-gazdasag/2024/04/kikoto-tenger-triest-magyarorszag> (2025.02.20.)

Horváth, M. G., Rózsavári, N. & W. Somogyi, J. (2019). *Bevezetés a romanisztikai nyelvészeti tanulmányokba*.
<https://btk.ppke.hu/storage/tinymce/uploads/old/uploadsEGy/articles/4090/file/romanisztika.jegyzet.lektor%C3%A1lt.pdf> (2025.02.10.)

Hvg.hu, (2024). *A diplomához a legtöbb helyen már nem kell nyelvvizsga, a felvételinél viszont több pontot hozhat, mint eddig bármikor*. https://hvg.hu/360/20241211_nyelvvizsga-kovetelmeny-felsooktatas-felveteli-hvg-diploma-2025 (2025.02.25.)

Magyarország.hu, (2025.) *Általános Forgalmi Adó megfizetése*
https://magyarorszag.hu/szuf_ugyleiras?id=4fc02331-fa28-40c4-8db8-f511b22b5782
(2025.04.10.)

Njt.hu, 350/2021. (VI.24.) Kormányrendelet: *A veszélyhelyzet ideje alatt a nyelvvizsga letétele alóli mentességről*. <https://njt.hu/jogszabaly/2021-350-20-22> (2025.02.25.)

Nyak.oh.gov.hu, (2025). *Köznevelési Akkreditációs és Nyelvvizsgáztatási Akkreditációs Osztály – Nyelvvizsga-statisztikák (vizsgázók száma alapján)*.
<https://nyak.oh.gov.hu/doc/statisztika.asp> (2025.02.17.)

Sapir, E. (1921). *Language an introduction to the study of speech*.
<https://www.ugr.es/~fmanjon/Sapir,%20Edward%20%20Language,%20An%20Introduction%20to%20the%20Study%20of%20Speech.pdf> (2025.09.25.)

Szotar.sztaki.hu, (2025). <https://szotar.sztaki.hu/> (2025.11.22.)

Telis, M. (2020). *Nuovissimo Progetto 2*. Edilingua kiadó

Trenitalia.com, (2025). *Frecciarossa*. <https://www.trenitalia.com/en/frecce/frecciarossa.html>
(2025.10.29.)

Workman, D. (2024). *Italy's top 10 exports*. World's Top Exports.
<https://www.worldstopexports.com/italys-top-10-exports/> (2025.02.21.)

Workman, D. (2024). *Italy's top 10 imports*. World's Top Exports.
<https://www.worldstopexports.com/italys-top-10-imports-2/> (2025.02.21.)

8. Mellékletek: A kutatáshoz használt kérdőív

1. Ön hány éves? How old are you?
 - a, 18-25
 - b, 26-35
 - c, 36-45
 - d, 45 –

2. Az Ön neme? What is your gender?
 - a, nő / Female
 - b, férfi / Male
 - c, nem szeretném megadni / Prefer not to say

3. Milyen nemzetiségű Ön? / What is your nationality?
 - a, magyar / Hungarian
 - d, egyéb / Other:

4. Melyik területen dolgozik? / In which field do you work?
 - a, Flow Controls
 - b, ISV
 - c, ACT

5. Milyen beosztásban dolgozik? / What is your job position?
 - a, vezetői / Managerial
 - b, beosztotti szint / Associate level
 - c, gyakornok / Intern

6. Milyen idegennyelvet tanult? * több is megjelölhető / Which foreign languages have you learned? *Multiple choice allowed
 - a, magyar / Hungarian
 - b, angol / English
 - c, német / German
 - d, olasz / Italian

- e, spanyol / Spanish
- f, francia / French
- g, portugál / Portuguese
- h, egyéb: / Other:

7. Rendelkezik-e valamelyikből nyelvvizsgával? Melyik nyelvből? (Ha nem akkor tegyen „-” jelet) / Do you have a language certificate in any of these? From which language?
 - a, igen / nem
 - b, nem / no
 - c, egyéb / other
8. Melyiket használja naponta? / Which language do you use daily?
 - a, válasz: / Answer:
9. Ön magabiztosan kommunikál idegen nyelven? / Are you confident in communicating in a foreign language?
 - a, igen / yes
 - b, nem / no
10. Érzékeli a nyelvek közötti nehézségeket a munkája során? / Do you experience difficulties between different languages during your work?
 - a, igen / yes
 - b, nem / no
11. Ön szerint fejleszteni a vállalati kollaborációt a szerteágazó nyelvtudás? / In your opinion, the diverse language skills improve corporate collaboration?
 - a, igen / yes
 - b, nem / no
12. Munkája során dolgozik olaszokkal? / Do you work with Italians in your job?
 - a, igen / yes
 - b, nem / no

13. Jelenleg tanul olaszul? / Are you currently learning Italian?

a, igen / yes

b, nem / no

14. Ön szeretne olaszul tanulni? Miért? / Would you like to learn Italian? Why?

a, igen / yes

b, nem / no

c, válasz: / answer:

15. Ha jelenleg is tanul, akkor ezt a vállalati oktatási rendszerben végzi vagy egyéb más formában? / If you are currently studying, are you doing so through the corporate education system or in another form?

a, vállalati rendszerben / in corporate education system

b, más formában / in another form

c, mindkettőt igénybe veszem / I use both

16. Ön szerint a kollaborációt segítené-e, ha a vállalat támogatná az olasz nyelvtanulást? / Do you think corporate support for Italian language learning would enhance collaboration?

a, igen / yes

b, nem / no

17. Van Önnek további véleménye/élménye, amit hozzáfűzne az olasz nyelvtudás fontosságához a vállalaton belül? / Do you have any additional opinions or experiences to share regarding the importance of Italian language skills within the company?

a, válasz / answer: